

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

TRĘČIADIENIS — WEDNESDAY, SAUSIS — JANUARY 28, 1987

Nr. 18

Aušra, Nr. 50

(Tęsinys. Pradžia 48 nr.)

TEISMAS

VLADAS LAPIENIS

(Tęsinys)

Konstitucija visiems piliečiams užtikrina sąžinės laisvę, garantuoja spaudos ir žodžio laisvę. Tarptautiniai žmogaus teisių dokumentai, pvz., Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 19 str. sako: „Kiekvienas žmogus turi teisę į ištikimybę ir jų reikšimo laisvę. Šita teisė leidžia laisvai, bešališkai laikytis savo ištikimybę ir laisvai ieškoti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas bet kokiomis priemonėmis nepriklausomai nuo valstybės sienų“. Tai aiškiai matome, kad jokie įstatymai nedraudžia savo ištikimybę, savo idėjas, informaciją skleisti, propaguoti žodžiu ir raštu. Tai kur čia nelegalumas? Koks gi nusikaltimas? Tie, kurie slopina žmogaus teises, daro nusikaltimą. Nė vienoje valstybėje, net ir socialistinėje (išskyrus Albaniją), nedraudžia savo ištikimybę, savo idėjas, informaciją skleisti, propaguoti. Tai kodėl gi pas mus draudžiama? Tai gi mes, bet ateistai, dangstydami valdžios skraiste, pažeidžia visos žmonijos pripažintą žmogaus teises ir pagrindines laisves.

„Leiskite išstoti iš Sovietų Sąjungos“

Liepoja. — Laisvųjų Latvių Pasaulio federacijos atstovai, kurie yra dar šiuo metu Vienoje žmogaus teisių konferencijoje, gavo iš okupuotos Latvijos dokumentus, kuriuose pranešama, kad buvo sudaryta Helsinkio grupė, kuri seks ir prižiūrės, kaip yra vykdomos žmogaus teisės Latvijoje. Ši grupė sudaryta Liepojos mieste.

John Finnerty, kuris yra Europos saugumo komisijos narys Washingtone, sako, kad dokumentas yra tikras ir jis yra perduotas Amerikos delegacijai Vienoje. Tas dokumentas yra 1986 m. liepos mėnesio data. Pasirašiusieji save vadina „Helsinkis 86“. Prie jo yra pridėti laiški, adresuoti popiežiumi Jonui Pauliui II, Sovietų generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui, Sovietų ir Latvių komunistų partijų centro centriniam komitetams, Jungtinėms Tautoms, Amerikos delegacijai, kuri buvo 1986 m. rugsėjo mėnesį Latvijoje. Jūrmaloje, ir latvių atstovams užsienio kraštuose.

Protestas Sovietų Sąjungai

Helsinkio grupė reikią protestą prieš Latvijos žmonių

Jeigu visų teisės lygios, tai kodėl tikintiesiems neleidžiama laisvai ginti savo ištikimybę masinės informacijos priemonėmis? Kaip komunistai turi teisę kovoti už savo ištikimybę, taip pat ir tikintieji privalo turėti tą pačią teisę. Sakykite, nurodykite, kokiomis priemonėmis tikintieji gali apsiginti nuo šmeižikiškų straipsnių, kurie pasirodo spaudoje, nuo faktų iškraipymo, nuo neteisingo Bažnyčios mokslo aiškinimo? Teisingai V. Lenino pasakyta: „Be susirinkimų, spaudos ir žodžio laisvės visokios kalbos apie religijos laisvę liks pasigailėtinu žaidimu ir negarbingu melu“. („Patvaldytė svyruoja“, R.T.6, 1951, liet. k.).

Tarybinė spauda dažnai rašo, kad pas mus yra pilna religijos laisvės. Jeigu iš tikrųjų taip yra, tai kur gi katalikiškoji spauda? Kokiame knygyne, kokiam spaudoje kioskose galima įsigyti katalikiškų laikraščių, žurnalų, religinių knygų, madaknygių, rožančių, religinių paveikslų bei paveikslėlių, kryželių, škaplierių, žvakių ir kitų religinių reikmenų?

(Bus daugiau)

diskriminaciją ir jos kalba. „Dievas niekam nesuteikė tokio autoriteto, kad savame krašte būtų paneigta savo kalba savo žmonėm“, rašo tame dokumente. Jie informuoja tarptautines organizacijas apie žmogaus teisių laužymus latvių tautoje. Taip pat cituoja Latvijos konstitucinę teisę atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos ir prašo generalinį sekretorių Gorbačiova „leisti mums savo tautoje kalbėti ir suprasti latvių kalbą. Leiskite mums patiems nuspręsti savo likimą referendumu“.

Tuoj įvyko areštai

Dokumentai yra pasirašyti Linards Grantins, Raimonds Bitenieks ir Martins Bariss, tačiau laiški sovietų ir Latvių komunistų partijų centro komitetams turi dar 15 kitų parašų. Pagal gautas patikimas žinias Washingtone, Linards Grantins buvo tuoj suareštuotas, kai tik Helsinkio 86 grupė buvo suformuota. Jo likimas šiuo metu nežinomas.

Tai yra pirmas kartas, kai nepriklausoma Helsinkio grupė buvo suorganizuota

Filipinų sukilėlių grupė, kuri palaiko buvusio prezidento Marcos pusę, bandė nuversti dabartinę prezidentę Corazon Aquino, tačiau nepavyko. Čia matyti to perversmo sukilėliai ant Manilos televizijos stoties stogo, kurią jie buvo užėmę.

Rusas apie Černobylio nelaimę

Washingtonas. — Sovietų Sąjungos mokslininkas pasakojo Senato komitetui apie Černobylio nelaimės reikalus, kuri įvyko balandžio mėnesį. Nežiūrint tos nelaimės, sovietai planuoja statyti dar bent penkias tokias atominės energijos stotis.

Tas mokslininkas, kuris yra dr. Yevgeny Velikov, yra Sovietų Mokslo akademijos viceprezidentas. Jis Senato komitete sakė, kad tiksliai darbininkų dirbo prie 60,000 pastatų ir 500 miestelių, jog panaikintų radiacija apnuodytas vietas. Jie pastatė cementines sienas 50 pėdų žemės gilumoje apie tą reaktorių, kad sulaukėtų užnuodytą vandenį. Jie taip pat naudojo plastikinę medžiagą apdengti paviršius, kad sulaukėtų nuodingų dulkių kilimą.

Jis buvo tas, kuris vadovavo tai apsaugos programai Černobylyje. Tai buvo visiškai neįprasta, kad tokio rango sovietų žmogus liudytų JAV senato komitete.

Jis pareiškė esąs patenkintas padarytu apsaugos darbu Černobylyje. Tas reaktorius, apipiltas 5,000 tonų smėliu ir palaidotas cemento ir geležies mišinys, yra atskirtas nuo kitų dviejų reaktorių. Vienas tų reaktorių jau dirba 50%, o kitas 90%.

Stato naują miestelį

Dr. Velikov sakė, kad vyriausybė pastatė 12,000 naujų namų ir 200 bendrai gyventi pastatų, kad sutilptų 135,000 žmonių, kurie buvo evakuoti 18 mylių radiuse aplink tą jėgainę. Pagal sovietų spaudą, evakuotas buvo ir Pripetės miestas, kuriame gyveno tos jėgainės darbininkai. Pripetė turėjo apie 35,000 gyventojų. Dabar yra statomas naujas miestelis Slavutich, kairėje Dniepro upės pusėje.

Tik maža dalis žmonių tegalėjo grįžti į tas vietas, o 120,000 turėjo su visa savo manta apsigyventi kitur. Jis sako, kad labiausiai radioaktyvi medžiaga, cesium, gali veikti apie 30 metų, nors švarinimas gali šiek tiek padėti. Dr. Velikov sakė, kad mirė 31 žmogus ir 237 sirgo nuo

Latvijoje. Kai kurie latviai priklausė sovietų disidentams anksčiau. Šie asmenys, kurie dabar pasirašė tuos dokumentus, kaip praneša latvių Amerikoje esanti pagrindinė organizacija, niekada anksčiau nepriklausė jokiai kitai disidentų grupei.

radiacijos. Kai kurie jau yra išėję iš ligoninių ir grįžę prie darbo. Jis mano, kad nedidelis skaičius žmonių gali mirti nuo vėžio ryšium su šiuo atsitikimu.

Kitaip galvoja amerikietis

Kitas liudininkas, dr. Robert Gale, iš Kalifornijos universiteto Los Angeles mieste, kuris buvo Maskvoje ir atliko kaulų operacijas kai kurioms Černobylio aukoms, sako, kad ta radiacija gali atnešti tūkstančius mirčių nuo vėžio. Jis sako, kad tas nelaimingas įvykis sovietams gali kainuoti tarp 4 ir 8 bilijonų dol.

Dr. Velikov sako, kad Černobylyje buvo padaryta žmogiška klaida. Jis ją priskiria inžinieriams, kurie projektavo tą reaktorių ir neįpratę kai kurių dalykų. Kad apsisaugotų nuo būsimo nelaimių, vyriausybė įvedė įvedė naują procedūrą ir daug techniškių pakeitimų. Sovietams esanti labai reikalinga elektros energija, tad yra ruošiami dar penki nauji reaktoriai.

Šiam senato apklausinėjimui vadovavo sen. Edward Kennedy.

Sprogimas Ukrainoje

Maskva. — Sovietų vyriausybė pranešė, kad bestatant naują mašiną, anglių kasykloje įvyko sprogamas. Tai buvo Jasinovskaja — Globokaja kasyklose Ukrainoje, kuri yra 575 mylios nuo Maskvos. Pranešime nesakoma, kiek žuvo žmonių, tačiau jų turi būti nemažai, nes užuojautas pareiškė Komunistų partijos centrinis komitetas, Ministrų taryba ir net Aukščiausiasis Sovietas. Sovietų vyriausybė nukentėjusių šeimoms pažadėjo suteikti paramą. Tass sako, kad Makejevka miestelis liūdi žuvusių nelaimingame atsitikime.

Ukrainos komunistinės valdžios premjeras Aleksandr Lyaško pranešė, kad tvarka atstatyta ir kasyklos pradeda vėl darba. Jis pagyrė darbininkus už parodytą heroizmą padedant aukoms ir gesinant gaisrą. Dono baseino regione yra pačios svarbiausios anglių kasyklos, kurios apima 23,000 kvadratinį mylių ir ten yra apie 370 anglių kasyklų.

— Chicagoje MacArthur fondacija paskyrė 5.7 mil. dol. tarptautinėm šeimų planavimo organizacijom įvairiuose kraštuose.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Americans for Due Process praneša, kad JAV Aukščiausias Teismas atsakė persvarstyti esto Karl Linas bylą, kuri jam buvo iškelta OSI, bendradarbiaujant su Sovietų KGB. Karl Linas, pagal ankstesnę teismo sprendimą, per 72 valandas turi būti išstremtas į Sovietų Sąjungą.

— Filipinuose suorganizuotas buvusio prezidento perversmas prieš dabartinę prezidentę Corazon Aquinos vyriausybę nepasisekė. Kariuomenės daliniai išsklaidė sukilėlius, nors vienas kareivis žuvo, 18 buvo sužeisti ir 52 pasidavė.

— Washingtono prez. Reaganas atsakinėjo į Tower komisijos klausimus apie Amerikos ginklų pardavimą Iranui ir į kitus su šiuo įvykiu susijusius klausimus. Prezidento atsakymai nebuvo viešai skelbiami.

— Afganistano komunistinė vyriausybė paskelbė amnestiją visiems partizanams, kurie šiuo metu kalinami kalėjimuose. Taip pat visi partizanai, kurie pasiduos ir nebekovos prieš komunistinę vyriausybę ir sovietų armiją, nebus baudžiami.

— Soweto mieste Pietų Afrikoje buvo sulaukta policijos ir apklausinėjama Winnie Mandela, kuri yra kalinamojo juodųjų lyderio Nelson Mandela žmona. Jos namuose padaryta krata.

Izraelis raketų programoje

Izraelis pasirašė kontraktą su Amerika dalyvauti Strateginio ginklų apsigynimo iniciatyvos programoje ir jos bandymo, praneša Izraelio Gynybos ministerijos kalbėtojas. Izraelis yra pirmas kraštas, kuris nepiklauso NATO organizacijai, bet dalyvauja „žvaigždžių karo“ tyrimo programoje. Susitarimas įgalins dalyvauti jo mokslininkams branduolinių raketų vystymo programoje. Šių tyrimų programai reikės 5.1 mil. dol. Izraelis nori pats pasidaryti tokią sistemą, kuri padėtų apsiginti nuo trumpų distancijų raketų.

Izraelis yra susirūpinęs, kad Sirija yra įsigijusi sovietų SS-12 trumpų distancijų raketų, kurios gana tiksliai gali pasiekti Izraelio miestus.

Ruošiama Socialinio aprūpinimo programa

Pakeis Welfare sistemą

Washingtonas. — Senatorius Patrick Moynihan yra susirūpinęs krašto gerovės arba šalpos programa ir ruošiasi pasiūlyti visai skirtingą, kuri pakeistų iki šiol esančią šalpos programą.

New Yorko demokratas, kuris yra Finansų komiteto komisijos pirmininkas socialinio aprūpinimo ir šeimos reikalų sritims, pradėjo apklausinėjimus, kaip surasti tokią programą, kuri būtų labiausiai priimtina amerikiečio gyvenimui ir kuri pakeistų dabartinę šalpos sistemą. Liberalai ir konservatoriai, demokratai ir respublikonai pripažįsta, kad dabar yra laikas pakeisti visą socialinę aprūpinimo sistemą ir surasti kuo geriausią išėjį. Šio rūšies debatai, kaip numatoma, gali užtrukti apie metus laiko, kol bus pateiktas naujas įstatymas.

Valdžia išlaiko 7 mil. vaikų

Senatorius sako, kad du socialiniai pasikeitimai — padidėjęs skaičius moterų, kurios išlaiko šeimas, ir didėjantis skaičius moterų, kurios jungiasi į darbus, padarė tai, kad ši gerovės programa būtina turi būti pakeista. Ši pagrindinė šalpos programa taip išaugo, sako senatorius, kad dabar reikia išlaikyti septynis milijonus vaikų mūsoje ir tai kraštui kainuoja 15 bilijonų dol.

„Ši programa buvo nustatyta tik neturtingoms masėms, bet ne išlaikyti tokioms motinoms, kurios yra neturtingos, kad joms nepadeda jų divoruoti vyrui, arba kad jos yra neištekėjusios“, sako jis. Ši programa yra tokia, jog moka motinoms, kad jos būtų namuose su savo vaikais, bet dabar daug motinų eina dirbti.

Jis, kuris yra įtakingas senatorius, savo teigimus remia statistiniais duomenimis. Tik mažuma vaikų, kurie pasiekia 18 m. amžiaus, begyvena kartu su savo tėvais, 60% vaikų, kurie šiuo metu gimsta, kaip numatoma, gyvena nevedusių šeimose, taigi, dažniausiai turėdami tik vieną motiną arba vieną tėvą ir 9 iš 10 tokių šeimų yra tik moterų išlaikomos.

Reikalinga nauja sistema

Jei nieko nebus daroma, tai galima prileisti, kad vienas trečdalis vaikų, kurie gimsta dabar, bus valdžios išlaikomi. Senatorius ieško naujų būdų šalpos sistemoje. Jis siūlo tokią sistemą, kuri remtųsi tik uždirbtomis pajamomis. Senatorius jau pradėjo reikalingų asmenų, kurie yra susipažinę su dabartine šalpos sistema, apklausinėjimus, arba, kaip sakoma, liudijimus.

Po 20 metų studijavimo šioje srityje apie nevedusias

— Maniloje pranešama, kad buvusio prez. Marcos rėmėjai, susirinkę į Quezon miestą, degino naujosios konstitucijos projekto kopijas, tuo pareikšdami protestą, jog gyventojai šios konstitucijos nepriimtų. Referendumas bus vasario 2 d.

— Kuvaite suvažiavę islamo vadai pasisakė už tai, kad būtų baigtas karas tarp Irano ir Irako. Iranas toje konferencijoje nedalyvauja.

šeimas, nelegalius įstatymais vaikais ir jų aprūpinimą, sen. Moynihan tiki, kad šio krašto vadovaujantieji asmenys pritaris jo rengiamai naujai programai. Prezidentas ir demokratai, kurie dabar kontroliuoja Kongresą, yra pasiryžę praveisti reformas visoje socialinio aprūpinimo programoje. Respublikonams vadovaujantis sen. Bob Dole dalyvavo apklausinėjime ir pareiškė pritarimą naujoms sistemoms. Žmonės pripažįsta, kad yra daug svarbesnių dalykų už asmeniską turimą ir kad auganti bei gerėjanti ekonomija neišsprendžia savaimių problemų, kurias turime socialinio aprūpinimo reikaluose, sako tas pats kongresmenas.

5 milijonai nieko negauna

Sen. Moynihan sako: „Tautoje yra 12 mil. neturtingų vaikų ir dėl vienos ar kitokios priežasties 5 mil. nieko negauna. Pusė šimtmečio praėjo nuo Social Security įvedimo, ir mes vis randame tūkstančius vaikų didžiam vargė, ir jų yra net septynis kartus daugiau, negu kad seno amžiaus žmonių, kurie taip pat yra varganose sąlygose“.

Senatorius yra priėmęs tris pagrindinius punktus, kuriais vadovausis: pirma, tėvai yra atsakingi už savo vaikų išlaikymą. Sistematinis tėvų auklėjimas, kad suprastų atsakomybę, būtinas.

Antra, vaiko motina yra jo taip pat atsakinga už jo išlaikymą, todėl ji turi dirbti nors dalinį laiką ir federalinė vyriausybė turi padėti tokioms motinoms saugoti vaikus, kai jos dirba.

Trečia, vyriausybė turėtų padėti tiems, kurie rūpinasi vaikų išlaikymu, kai tikrieji tėvai to negali padaryti. Šis išlaikymas baigtųsi tada, kai tėvai galėtų pradėti dirbti ir toliau perimti vaiko išlaikymą. Valdžia parūpintų darbą viešųjų darbų sistemoje.

Vyrai be atsakomybės

Šiuo metu 58% netekėjusių motinų teturi teismo įsakymą savo vaikų tėvui, kad padėtų išlaikyti vaikus.

Socialinio aprūpinimo programos finansuoja ne tik federalinė vyriausybė, bet ir valstijų valdžia maždaug nuo 50% iki 78%. Federalinė parama yra nustatoma pagal pajamas per capita toje valstijoje. 1986 m. buvo išleista 120 bil. dol. iš federalinio išd. socialinio aprūpinimo programai.

Sen. Patrick Moynihan vadovaujama komisija praves visus paruošiamuosius darbus naujai Amerikos šalpos programai.

KALENDORIUS

Sausio 28 d.: Tomas Akvinitis, Konstancija, Kaributas, Nijolė.

Sausio 29 d.: Konstantas, Gildas, Girkantas, Banguolė, Sulpicijus, Žibutė, Akvilė.

ORAS

Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:59.

Temperatūra dieną 30 L, naktį 17 L.

Vienoje Amerikos delegacijos vado pavaduotojas Steny Hoyn kalba ukrainiečių ir lietuvių Helsinkio grupių 10 m. paminėjime. Kairėje — lietuvių plakatas.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KU RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

GYVENIMAS PAŠVESTAS DIEVUI IR ARTIMUI

Lūdesys prislėgė sužinojus, kad Vokietijoje mirė a.a. skautininkas kunigas Vaclovas Šarka. Buvo jis ne tik aktyvus mūsų sąjungos narys, bet taip pat daugeliui yra padėjęs tremtinių ir emigrantų gyvenime, ypač Vokietijos emigracijoje Grohno stovykloje, kai išvykstant užjūrius ne vienam atsirado įvairios netikėtos kliūtys. Nesimui čia rašyt nekologo, tik prisiminisiu s. kun. V. Šarką, kaip kasdieninio gerojo darbo vykdytoją — skautą.

Su a.a. veiloniu susitikau 1945 m. pavasarį, karui baigiantis, Bavarijoje, Eichstaetto mieste, kur vietinėje vokiečių kunigų seminarijoje prof. kun. L. Tulaba vadovavo visam būriui iš Tėvynės pasitraukusių seminaristų. Jų tarpe buvo ir vilnietis Vaclovas. Besikalbant paaiškėjo, kad jis nuo jaunystės skautas. Tą pat patvirtino ir gretimoje DP stovykloje, Ingolstatde, gyvenęs lietuvių skautų tūntininkas (taip pat vilnietis) s. Bronius Gurėnas. Mus, Eichstaetto-Rebordo lietuvių DP stovyklos skautus ir skaites jo asmens domino, džiaugėmės, kad įsventinus jį kunigu, savo tarpe turėsime jauną kunigą ir kartu skautą.

Kai sužinojome, jog 1946 m. birželio 21 d., penktadienį, Eichstaetto katedroje bus kelių lietuvių klierių (jų tarpe ir Vaclovo Šarkos) prijūtos, tai mes — Rebordo skautai ir skaitės, vadovaujami s. mokytojo V. Liulevičiaus, sujūdomė, lyg bitės avilyje. Susisiekiame su s. Br. Gurėnu Ingolstatde ir paprašėme, kad jo tūnto skautai ir skaitės mus gausiai paremtų, ką jie ir padarė.

Iškilnių rytą Eichstaetto katedra buvo pilna lietuvių „dypukų“, jų tarpe, kartu su ateitininkais, buvome mes — uniformuoti skautai ir skaitės, o skautai vyčiai net su savo šakotomis lazdomis. Po karo ramiems vokiečiams, o ypač savotiškams bavarams, uniformuoti skautai sudarė ypatingą vaizdą — tokio dalyko ši baviška bažnyčia, turbūt niekada nebuvo mačiusi. O mes, kaip tie lietuviškieji gandrai, trumpomis kelnėmis ir skautiškomis lazdomis „apsišarvavė“, žygiavome galvas iškėlę ir baiminomės, kad bažnyčios vyresnybė mūsų neišvytų. Tačiau, viskas praėjo ramiai, pamaldos buvo itin iškilmingos ir mes nesivėrėme džiaugsmu, kad po karo galėjome viešai pasirodyti kaip lietuvių skautai ir skaitės. Po pamaldų kunigas Vaclovas, kartu su savo bažnytine lietuvių ir vokiečių vyresnybe, atėjo mūsų tarpan ir kartu padarėme istorinę nuotrauką.

Laikui bėgant visų mūsų gyvenimo aplinkybės keitėsi. Išvykstant į Ameriką sutikau kun. Vaclovą pereinamojoje emigracijoje stovykloje, Grohne. Ten jis buvo katalikų dvasios vadovas, nes mokyto kelias svetimias kalbas, ir iškeliaujantieji lietuvių jam buvo patys mieliausi. Tada ir pastebėjau, kad jis tapo ne tik kunigu, bet ir kilniadvasiu žmogumi. Kai prieš pat išplaukiant norėjau kuo nors jam atsidėkoti už man paripintą kelionėje NCVC pagalbą, jis

atsisakė priimti mano dovaną pinigais ir likusiu šokių tokiu medžiaginiu turtu, sakdamas, kad nieko nepriims, bet, jei kito kelio nėra, tai galiu nunešti į jo atvirą kambarį ir ant lovos padėti, nepaliekant jokio užrašo, kas paliko. O paliktai daiktai iš jo kambario gali pasinaudoti kiekvienas, kas tų dalykų yra reikalingas, nes jo kambario durys niekada nėra rakinamos.

Toks jis buvo ir vėliau. Artimųjų pasakojimu, jo gyvenamos patalpos buvo atviros visiems, kam tik reikėjo pagalbos. Kai praėjusią vasarą vienos jį pažįstančios iš čia atvykusios lietuviškos paklausiau, kaip gyvena kun. Šarka, atsakė: „Visi lietuvių galime juo tik didžiuti. Jis yra plikas, kaip tilvikas! Jis nieko sau nereikalauja, jis viską atiduoda kitiems, kurie bet ko yra reikalingi, ir ką jis turi, tą gali pasiminti kiekvienas, kas į jo butą ateina. Neseniai, verkiantis „bomas“ pasiprašė nakvynės, o kai kun. Vaclovas sugrįžo po rytinių šv. Mišių, tai savo patalpas rado švariai ištuštintas; tai pamatęs, nusišypsavo, tarė: „Jam, matyt, reikėjo labiau, negu man“.

Kunigas Vaclovas buvo labai kuklus, iki sielos gelmių pamaldus, artimui atlaidus visais atžvilgiais, paprastas, sau nieko nereikalaujantis, tai lyg antras mūsų istorinio Strazdelio paveikslas: tarnavo vargšams žmonėms. Mums, lietuviams skautams, didelė garbė turėti jį savo organizacijos tarpe.

Lūdime jo netekę. Tikrai jaučiame, kad Viešpats per anksti jį pas save pasišaukė, bet, matyt, ir Dievui žemiška kun. Vaclovo kančia jau buvo per sunki, tad bevilgo jį geriau pas Save pasikviesti ir suteikti jam amžiną ramybę. Išėkis ramybėje, mielas skautininke Vaclovai, ir pasitik mus, kai skautiška saliuotuodami kada nors atkeliausime pas tavę!

Senis Lapinas

„DUBYSOS“ DRAUGOVĖS PAUKŠTYČIŲ SUEIGA

„Kernavės“ tūnto „Dubysos“ draugovės sesės gruodžio 7 d. kalėdinei sueigai susirinko draugininkės Marytės Utz namuose.

Sueiga prasidėjo rikiute, raportais ir pranešimais. Po oficialiosios dalies vyko darbo sueiga. Sesė Ramunė Lukienė „suprojektavo“ ir paruošė namelius, o jaunosios sesės juos aplėdė įvairių rūšių

„Kernavės“ tūnto „Dubysos“ draugovės paukštytės.

Los Angeles tradicinėje kalėdineje vyr. skautių sueigoje. Iš k. Ramiojo Vandenyno rajono vadėivė s. Laima Jarašūnienė, Regina Stančikaitė-Polikaitienė, Daina Petronytė, Audra Dabšytė, Danutė Prasauskaitė-Clein, Rita Čekanauskaitė, Angelė Sodeikaitė-Grigoniene.

SVEIKINAM

Clevelande gyvenančiam v.s. Vladiui Bacevičiui — 70 metų. Gimęs 1916 m. Kaune, skautiškon veiklon išjungė 1930 m. Dalyvavo visose Tautinėse stovyklose. Skautų vadovas, visuomenininkas. Jo mėgiamiausias užsiėmimas fotografavimas. Nuo 1938 metų bendradarbis — fotografas „Skautų aide“ ir daugelyje kitų laikraščių ir žurnalų. Yra išleides spalvotų skautišku atvirukų. Visas jo gyvenimas skiriamas padėti artimui — jis nuoširdžiai padeda, kur pagalba reikalinga. Nerasi renginio, kuriame nematytum Vladi. Čia, žiūrėk, jis velka kedes, ruošia sceną, tvarko stalus, fotografuoja, ir t.t., ir t.t.

Brolis Vladas gyvai reikiąsi bendruomeninėje veikloje, bet jo širdis priklauso skautams. Šventiant, 70-tąjį gimtadienį, linkime geros sveikatos ir ištvermės.

S.I.

Prie šių linkėjimų jungiasi ir „Skautybės Kelias“, kuris daug metų puošiasi brolio Vladi darytomis skautiškos gyvenimo nuotraukomis. Ilgiausių metų!

Red.

V. S. Vladas Bacevičius

saldainiais ir kitokiais skanėtais. Visos džiaugėsi ir buvo labai patenkintos pastatytais nameliais. Sesė draugininkė papasakojo apie Kalėdų švenčių reikšmę ir pravedė kalėdinių giesmių giedojimą.

Sueigoje dalyvavusios sesių mamytės mieliai prisidėjo prie sueigos pasiekimo. Visos džiaugėmės gražia paukštyčių švente. Sustojusios ratu, linksmy šv. Kalėdų linkėjom visoms vadovėms. Sueiga baigėme giesme „Ateina naktis“.

V. Z.

TRADICINĖ SUEIGA CALIFORNIJOJ

Tradicinė Los Angeles vyresniųjų skautių Kalėdų sueiga, gruodžio 22 d. įvyko pas skautininkę Daliją Sodeikienę. Susirinko daugiau negu dvidešimt sesių.

Buvo malonu ir vėl matyti visas, nes įsijungus į darbus ir mokslus, darosi sunku susirinkti kartu tuo pačiu metu. Ypač smagu buvo vėl pasikalbėti su buvusia draugininke Angele Sodeikaitė-Grigoniene ir Danute Prasauskaitė-Cline, dabar gyvenančiomis Bostone ir Tennesse.

Kai visos pagaliau susėdom, sesė Sodeikienė pravedė sueigą. Prisiminėm sesių mirusių senelius, nes šie metai buvo ypatingai liūdni. Be to (dieną prieš sueigą) mirė draugininkės ps. Rimos Bapšienės tėvelis ponas Maskoliūnas. Užjausdamas nedalyvaujantį seses Rimą ir Liną, nei nenaujant, kad rajono vadėivė s. Laima Jarašūnienė kitą rytą neteks savo mylimos mamytės ponios Brazulevičienės, Clevelande.

Sesė Jarašūnienė visas pasveikino ir trumpai kalbėjo,

ragindama visas daugiau prisidėti prie tūnto veiklos. Ji pasidžiaugė, kad susirinkusių būry buvo ir ne viena aktyvi vadovė.

Sesė Dalija turėjo gera sumanymą, nes buvo pakviesti skautų Paulių Viskantą visas susirinkusias nufilmuoti. Skautės turėjo pasakyti porą sakinių apie save, nes, kai už dvidešimt metų tą „video“ vėl žiūrėsim, bus tikrai įdomu save pamatyti ir prisiminti, ką galvojom ir ką kalbėjom.

Po to nuoširdžiai giedojom kalėdines giesmes, o sesė Sodeikienė labai gerai akompanavo (turbūt praktiškai visą savaitę).

Pagaliam atėjo visų mėgiamiausia dalis — vaisės ir pasikeitimas dovanomis. Visos džiaugėsi turėdamos progą pasikalbėti su draugėmis, nematytomis nuo vasaros stovyklos.

Vakaras labai greit prabėgo. Išsikirstėm žadėdamos pasimatyti Berniukuose ir kalėdiniuose šokiuose.

Vyr. sl. Rima Navickaitė

SLIDINĖJIMO IŠKYLA

Praėjusios Kalėdų atostogų buvo ypač smagios jūrų skautams. Gruožio 30 d. — sausio 3 d. penkiolika jūrų skautų ir skautėjų su vadovais ir globėjais išvyko slidinėti į Brule Mountain, Iron River, MI. Mūsų organizatoriams Raimundui ir Dalijai Vitkams, Linui ir Laurai Lapinskams, Vidui Pauliui, Taiydai Rudaitytei ir Viktorui Garbonkui visi dalyvavę skautai yra labai dėkingi. Jie visi negailėję pastangų ir laiko, kad mūsų iškyla būtų linksma ir saugi.

Su džiaugsmu visi, kurie mokėjo, slidinėjo, o dar nemokantieji nepasiduodami sekė savo draugus nuo kalnų. Po ilgų slidinėjimo valandų turėjome įvairių užsiėmimų. Pamilė kalnus, juos net aplankėme vakaro žaidimuose — „tubing“.

Vieną vakaronę linksmai praleidome dainuodami lietuviškas dainas, šokdami polką ir klausydami akordeono garsų. Būdami geri skautai, mes mokėjome pasigaminti pietus, sutvarkyti butą ir prižiūrėti jaunesnius draugus.

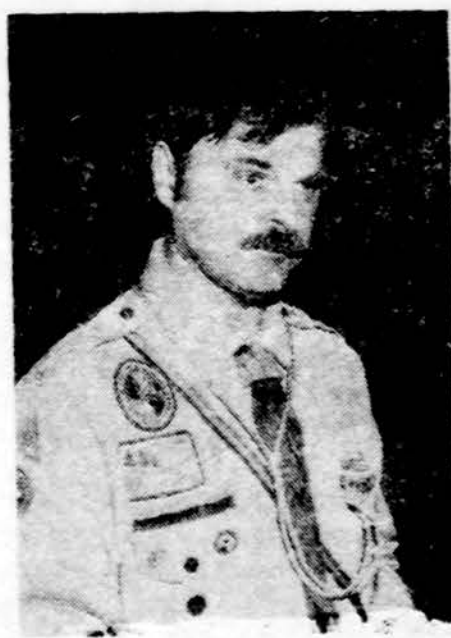
Skautiškas aciu p. Grigaliūnams už paskolintą transportacijos priemonę ir p. Pauliams už suteiktą nakvynę. Visi skautai — es dalyvavusieji slidinėjimo iškyloje, nuoširdžiai dėkoja visiems suteikusiems mums malonų ir linksmy laiką kalnuose. Aciu visiems talkininkams už pastangas, rūpestį ir globą. Gailė Sabaliauskaitė

SKAUTININKŲ SUEIGA

Chicago skautininkiu draugovės sueiga įvyks pirmadienį, vasario 2 d., pas s. Aldoną Palukaitienę, 7253 S. Richmond Ave. Pradžią 7 val. vak.

„LITUANICOS“ TUNTO POKYLIS

„Litanicos“ skautų tūnto pokylis įvyks paskutinį šio mėnesio šeštadienį — sausio 31 d., Jaunimo centro didž. salėje. Programą atliks „Antro Kaimo“ aktorai. Susidomėjimas renginiu didelis, bet dar yra likę keli stalai. Delsiančius prašome paskubėti rezervuoti vietas, kad vėliau netektų gailėtis. Rezervacijoms kreiptis į A. Palukaitienę, tel. 471-0811. Visi kviečiami, o ypač nuo veiklos atitrūkę buvę „Litanicos“ tūnto vadovai ir broliai.

Fil. s. Gintaras Plačas, „Litanicos“ tūnto tūntininkas.

VYDŪNO JAUNIMO FONDO SUKAKTIS

Vydūno Jaunimo fondo sukaktuvinė šventė rengimo komisija jau nustatė datą ir numatė programą VJF 35 metų veiklos sukaktį paminėti. Sukaktuvinė šventė ruošiamą kovo 28 d. (šeštadienį) Lietuvių Tautiniuose namuose. Artimu laiku bus išsiųsti kvietimai, kuriuose bus nurodyta programa ir kitos žinios.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atzymima, iki kada yra užmokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatstoko. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

Jeigu jėga palenkia žmonių sprandą, tai gėris palenkia jų širdis.

F.W. Weber

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
424-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augiui nuimami ofse)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5848 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėsiusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-lanco 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTIKOS — karūnėlės,
lifelai, protokėles ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4;
o-9; antr. 12-4; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 486-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybe — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybe — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBITIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

LENKIJOJE

Sovietinė kolonialinė spauda yra tokia žiuri ir sunki, kad mes džiaugiamės kiekvienu pasipriešinimu prieš ją, siekiant suskaldyti tą naujų laikų tironiją. Reikia pripažinti, kad šioje srityje nemažai ryžtingumo parodo ir Lenkijos pavergtieji. Visame pasaulyje buvo sukėlus nuostabos jo suorganizuotas Solidarumo sąjūdis, siekęs didesnės laisvės visų darbu žmonių, o ir apskritai visiems pavergtiesiems. Komunistinė diktatūra ji užgniaužė, bet ir toliau gana stipriai reikšiasi lenkų pogrindžio spauda. Išsina jų pogrindžio leidiniai „Głos Wolnego Robotnika“ (Laisvojo darbininko balsas), „Z dnia na dzień“ (Diena iš dienos), „Kwadrans Akademicki“ (Akademikų ketvirtis), „Solidarnosc Rodzienna“ (Gimtinės solidarumas) ir daug kitų.

Tais pogrindžio leidiniais domisi užsienis, ypač laisvajame pasaulyje gyvenančiai. Reikšmingas jų centras „Kontakt“ Paryžiuje į kompiuterį įrašo svarbesniųjų pogrindžio spaudos informacijų turinį. Turint taip sukompituotą medžiagą, nesunku buvo sudaryti apžvalgą, parodančią ir ką daugiausia koncentravosi lenkų pogrindžio spauda. Londone išsina lenkų laikraštis „Tydzień Polski“ išspausdino pagrindinius tos apžvalgos punktus ir juos perspausdino Chicagoje leidžiamas „Dziennik Zwiazkowy“ sausio 6-17 d. numerį. Lenkai net pasiryžo 1987 m. laisvajame pasaulyje išleisti knygą — katalogą jų pogrindžio spaudoje 1986 m. pasirodžiusių svarbiausių informacijų — straipsnių.

Pasinaudodami jų periodinėje spaudoje paskelbta santrauka, galime painforuoti, kad 1986 m. sausio mėnesį lenkų pogrindžio spauda daugiausia rašė apie intelektualų kongresą ginant taiką. Visi pogrindžio laikraščiai tą progą panaudojo išskirti žmogaus teisių lauzymą dabartinėje komunistų kontroliuojamoje Lenkijoje. Citavo persekiojamą kenčiančių lenkų Bujako, Frasinuko, Liso, Michniko laiškus tam kongresui, pažymėjo, kaip tos marksistų kreivos pastangos buvo atskleistos žymesniųjų Europos žmonių. Kita sausio mėnesio slaptųjų leidinių svarbesnioji tema buvo areštus Bogdano Boruseviciaus.

Vasario mėnesį buvo daugia rašoma apie bylas prieš kovotojus dėl žmogaus teisių, kaip Frasinuko, Liso, Michniko. Nemažai rašoma apie sąjūdį „Laisvė ir taika“ bei apie tuos, kurie atsisako stoti į karinę tarnybą ar duoti iškikimybės priesaiką marksistinė vyriausybei.

Kovo mėnesį daugiausia rašyta apie areštus, represijas, kankinimus, apie mokytojų tikrinimą, apie Jaltos susitarimus. Studentų laikraštis rašė apie priespaudą mokytojų, apie tai, kokios linijos jie turėtų laikyti.

Balandžio mėnesį pogrindžio spauda daug rašė apie paslaptinę mirtį Solidarumo veikėjo Zbignievo Szkarlato. Buvo kaltinama slaptoji policija. Be to, buvo nemažai rašoma apie Katyno žudynes, minint tų žiaurumų metines. Pagaliau rašė apie komunistų organizuojamas darbininkijos šventes ir svarstė, kaip jų metu laikytis.

Gegužės mėnesį rašė apie laisvesnius darbininkijos pasipriešinimus, o paskiau apie

atominę katastrofą Černobilyje. Kai oficialioji spauda stengėsi tą nuglostyti, pogrindžio spauda rašė visu atvirumu, kaltindama komunistines istaigas, kur apskritai nėra tvarkos.

Birželio mėnesį buvo reikšiamas pasipriešinimas dėl arešto Zbignievo Bujako, keliamos jo patriotinės pastangos. Pirmenami laisvesni darbininkijos pasipriešinimai prieš 50 m. Poznanėje, o prieš 10 m. Radome. Reikštas pasipriešinimas dėl lenkų sporto komandų panaudojimo okupantų propagandai.

Liepos mėnesį kritiškai vertintais kom. partijos suvaizavimo šūkiis: „Kokia partija šiandien, tokia Lenkija rytoj“. Apgailestauta darbininkų gynbos centro (KOR) steigėjo Edv. Lipinskio mirtis. Jaunimo laikraščiai ragino studentus praleisti atostogas su Dievu. Rugsjūtį buvo daugiau metamas žvilgsnis į Lenkijos ateitį. Rugsjūtį prisimintoms Sovietų Sąjungos išbuvimo metinėms į Lenkiją. Džiaugtasi, kad pasiektas kai kurių kalnamųjų išlaisvinimas. Lapkričio mėnesį pogrindžio spauda domėjosi įsteigimu laikinosios Solidarumo tarybos, komentuojami Walešos pareiškimai. Gruodžio mėnesį jau buvo galima konstatuoti, kad Lenkijos pogrindžio spaudoje per 1986 m. pasirodė apie 10,000 žymesnių straipsnių, buvo apimamos visos svarbiausios pasaulio išskylančios temos. Netgi buvo aprašyti sužlugimai diktatūros Filipinuose ir Haiti valstybėje, klausiant, o kada sugrius mūsikiškės? Pabrėžta, kad tik Sovietų Sąjunga ir Čekoslovakija pasiskubino pasveikinti Filipinų diktatorių Marką po jo pergalės rinkimuose. Daug vietos buvo skiriama ukrainiečių, afganistaniečių problemoms. Kai kurie laikraščiai reikė užuojautą dėl amerikiečių raketos Challenger nelaimės.

1986 m. Lenkijoje atsirado keliasdešimt naujų pogrindžio laikraščių, ypač jaunimo. Šie leidiniai augo drauge su jaunimo politinių opozicinių grupių gausėjimu. Naujam Čenstakavos pogrindžio laikraštis „Impuls“ pasirodė Ernesto Brylo sarkastiškas elneraštis: „Kas pas mus? Kaip pas mus? Negali būti geriau. Gyvename šviesiai, nes dar gyvename, išskyrus savo kraštą“.

Be pogrindžio spaudos, lenkai panaudoja ir kitas progas pareikšti opoziciją marksistinė priespaudai. „Dziennik Zwiazkowy“ sausio 20 d. paskelbė, kad Varšuvoje Sv. Karolio Baromėjaus bažnyčioje žymus demokratinis veikėjas Wojcech Ziembinski perskaitė laišką adresuotą Gorbaciovui, kur prašoma, kad leistų grąžinti į Lenkiją palikus trijų kovotojų dėl Lenkijos žmonių laisvės, generolo Leopoldo Okulicho, Jono Jankowskio ir Stanislovo Jasiukieviciaus. Jie buvo lenkų politinio pogrindžio partizaninės armijos vadovai. Juos iš viso 16 pogrindžio kovotojų vadų draugiškiems pasitarimams pasiekė 1945 m. į Pruszkavą Raudonosios Armijos vadas ir ten areštavo, uždarydamas į Liubiankos kalėjimą, kur jie buvo nuėsti, barbariškai laužant normalią tvarką. Po laišku, be kitų, pasirašęs ir Antoni Padjak, dešimtmėį iškentėjęs staliniškuose kalėjimuose.

Tai vis pastangos tirpdyti Maskvos vergijos pančius. Juoz. Pr.

ŠIMTAMETIS LIETUVYBĖS AŽUOLAS

Jono Glemžos gimtadienio proga

JONAS DAUGELA

Daugelis mūsų žymiųjų tautos valstybinio gyvenimo dalyvių, kūrėjų ir kovotojų drauge su mumis visais pasitraukė nuo bolševikinio pavojaus ir drauge su mumis visais kantriai neša išeivio lietuvių dalį sveičiose šalyse. Jie buvo gyvieji mūsų tautinio atgimimo liudininkai ir valstybinio gyvenimo gyvieji kūrėjai. Jie ugdė naujas mūsų tautos kartas naujoms uždavinims pasitikti ir šviesesnei tautos gyvenimo ateičiai sukurti.

Tačiau kaip gaila, kad šiandien jau veiki visi jų spėjo atsiveikinti su mumis ir išskubėjo į dausas. O kol jie buvo gyvi, ar parodėme jiems deramą dėmesį? Skubėdami į kasdieninius darbus, pobūvius ir koncertus, užmiršdavome, kad kuris nors mūsų tautos veteranas baigia savo žemiškąją kelionę, apleistas senelių prieglaudoje ar globojamas tik savo artimųjų. Ne vienas jų yra palikęs mums savo prisiminimų storus toms. Bet ar daugelis mūsų jų yra juos skaitę? Ar mūsų jaunimas nors žino tų tomų antraštes ir jų autorių pavardes?

Ir kai tik nugarstame apie jų mirtį, mūsų laikraščiai ištais paslapias pasipuošia užuojautų apmokamais skelbimais ir paskelbiame graudžius nekrologus.

Tad džiugu, kad vienas tokių veteranų dar ir šiandien yra gyvųjų eilėse ir sausio 20 d. atšventė dar, palyginamai, geroje sveikatoje ir pakilia nuotaika mažame Vokietijos Calw-Hirshau mieste savo gyvenimo šimtąjį gimtadienį.

Jono Glemžos gyvenimo šimtmetis yra neatskiriama susijęs su visos mūsų tautos reikšmingausia, didingiausia, bet tragiškiausia epocha. To didžiojo laikotarpio šimtmetis yra papuoštas mūsų tautos heroizmo, jos nepalaužiamo ryžto ir visuotino tautos didžiavasiškumo neišdildomomis žymėmis. To šimtmečio laiko slinktyje išryškėjo ir pasauliui buvo parodytas mūsų tautos kūrybinis genijus. Bet, deja, tame pačiame šimtmetyje mūsų tautai teko išgyventi ir pačius tragiškiausius dienas ir pakelti mirtino priešų pragaištingas užmačias.

Ir visą šio šimtmečio mūsų tautos džiaugsmo ir vargo gyvenimo kelią lydėjo ir šiandien dar lydi šimtmetis lietuvių ažuolas — Jonas Glemža.

Lygiai prieš šimtą metų jis gimė smulkaus ūkininko sodyboje Panevėžio apylinkėse. Tuo metu Lietuvoje buvo dar juoda ir nei druko, nei rašto neleido erelis suspaudęs nagais. Tačiau jau pavasario vėjai pradėjo dvelkti nuo Karpatų kalnų iš išlaisvinimo viltys pradėjo gosti didžiųjų monarchijų pavergtųjų žmonių širdis.

J. Glemža, atvykęs mokyti į Mintaujos gimnaziją, jau rado lietuvių jaunimo suorganizuotą „Kūdikio“ draugiją. Ją įsteigė ir jos veiklai vadovavo mūsų žymusis kalbininkas J. Jablonskis. Ši draugija puoselėjo lietuvių kalbos meilę, platinė draudžiamąją lietuvišką spaudą ir palaikė ryšius su kitų vietovių moksleiviais, studentais ir su Lietuvos kaimų jaunimu. Jie kūrė ir puoselėjo bendros, vieningos tautinės kovos planus ir buvo sutarę, baigę mokslus, visi sugrįžti atgal į Lietuvą ir dirbti savo tautai.

Tad nuo Mintaujos „Kūdikio“ draugijos ir prasidėjo J. Glemžos visuomenininko — politikos kėlis, kurio jis neapleido iki šios dienos, kada jis savo žmonos Žinos ir artimųjų draugų globojamas švenčia šimtmečio gimtadienį.

Garsiąją 1905 m. revoliuciją J. Glemža jau pasitiko studento uniformoje. Šios revoliucijos šūkiu žavėjo lietuvių jaunuolį ir įkvėpė jo širdyje idealizmo ir pasiaukojimo tautai jausmus. Tada Europoje plito naujos socializmo idėjos. Jos žavėjo daugelį lietuvių jaunuolių, jos sužavėjo ir J. Glemžą ir jis įsiūngė į lietuvių socialistų eiles. Ir nors vėliau jis aktyviai politiniam gyvenimui neturėjo sąlygų dalyvauti, tačiau visada liko ištikimu lietuvių socialdemokratų judėjimo nariu.

Revoliucijos metais J. Glemža su kitais „pamokslininkais“ (taip juos tada vadindavo kaimo žmonės) keliavo per rytų Aukštaitijos kaimus ir miestelius ir skleidė tautinės revoliucijos idėjas. Ragino kaimiečius neklusyti caro valdžios pareigūnų ir puoselėjo visuotinio pasipriešinimo nuotaikas.

Daugelis tų metų lietuvių veikėjų buvo sumiti. Šimtai iškeliavo į Sibirą, o visi Lietuvos kalėjimai buvo užpildyti revoliucionieriais. 1906 m. J. Glemža suorganizavo sūki-

lėlių ginkluotą būrį. Jie puolė Šiaulių kalėjimą ir bandė išlaisvinti kalinius. Tačiau šis drąsus žygis nepavyko ir pats J. Glemža pateko į kalėjimą.

Išėjęs iš kalėjimo, Rusijos gilumoje baigė komercinius mokslus ir, atstaus Lietuvos nepriklausomybę, sugrįžo į Lietuvą. Skubiai įsiūngė į naujai sukurta Lietuvos kariuomenę. Buvo paskirtas vyr. kariuomenės intendanto pavaduotoju pulkininko laipsniu.

1925 m. pasitraukęs iš kariuomenės, jis visa savo gimta energija bei visu savo prigimtu gyvastingumu puolėsi į Lietuvos valstybės ekonominio gyvenimo atstatymo pastangas. Tada kaip tik ir išryškėjo jo asmeniškai ekonominio — finansininko gabumai ir išsimokslinimas bei kūrybinė dvasia.

Atstaus nepriklausomybę, Lietuvos tautos ūkis buvo kuriamas iš nieko, vien tik pasitiktas savo pačių jėgomis. Nebuvo nei Marshallo plano, o ir pirmojo karo laimėtojai nesišvaistė milijoninėmis pašalpmis ar paskolomis. Tautos ūkis pažangą teko patikti tik paties lietuvių darbu ir jo ištikimybei bei meilei gimtosios žemės asmeniui.

J. Glemža tiesiog fanatiškai įtikėjo į kooperacijos šūkius ir idėjas. Tad kooperacija J. Glemžai liko lyg koks naujas dvasinis įsitikinimas. Jis suprato, kad bus veik neįmanoma kooperaciniais pagrindais sutvarkyti mūsų pramonės (plieno, geležies) įmones. Joms teko žaliavos įsivežti iš užsienio. Tad jis visomis jėgomis metėsi į žemės ūkio gamybinę kooperaciją.

Tuo metu žemės ūkio gamybinę prekybą visomis jėgomis bandė paveržti svetimieji prekybininkai. Jiems mūsų ūkio gerovė ir pažanga nė kiek nerūpėjo. Tad J. Glemža tuojau suskato burti Lietuvos ūkininkus į kooperatyvus svetimųjų prekybininkų išnaudimui pasipriešinti ir mūsų ūkio pažangai patikinti. Jis kaupė visas pastangas Lietuvos ūkininkų padaryti savosios žemės pilnateisiumi ūkininku.

Kooperatyvų sąjunga Lietūkis jau buvo pradėjęs organizuoti pieno ir pieno produktų prekybą. J. Glemža buvo pakviestas šiam skyriui vadovauti. Trumpu laiku jis šį Lietūkio skyrių labai išugdė ir jis jau nebegalėjo talpintis toje

Jonas Glemža 1925 m. Lietuvos kariuomenės uniformoje.

pačioje organizacijoje. Tad J. Glemža suorganizavo atskirą pieno perdirbimo bendrovę sąjunga „Pienocentrą“. Šios ekonominės tvirtovės pirmininku ir vyr. direktoriumi su labai maža pertrauka jis išbuvo visą jos gyvavimo laikotarpį — iki bolševikų valdžia Pienocentrą suvalstybino ir galutinai sunaikino.

Per trumpą laiką Pienocentras išplėtė pieno perdirbimo bendrovę tinklą ir įkūrė apie 200 pienerių. Visas jas aprūpino moderniais įrengimais. Sviesto eksportas siekė apie 20 tūkstančių tonų per metus ir davė apie 50 mil. litų tautos ūkio pajamų. O be to dar Pienocentras paveržė iš svetimtačių prekybininkų kiaušinių prekybą ir kasmet eksportuodavo apie 100 milijonų kiaušinių. Pienocentru ir J. Glemžos darbai ir nuopelnai Lietuvos ūkiui yra reikalingi atskiro knygos. Aš šiuo metu bandau ją paruošti.

Tektų tik pažymėti, kad J. Glemža yra labai daug prisidėjęs ir prie daugelio kitų to meto ekonominių organizacijų sukūrimu. Jo globoje susikūrė ir išaugo „Sodyba“, „Valgis“, „Baltijos Loydas“, „Lietuvos Eksportas“, „Stalius“ ir kt.

Būdinga, kad J. Glemža ne tik ėmėsi iniciatyvos sukurti šias ekonomines organizacijas, bet jis tuo pačiu metu stengėsi ir paruošti vadovus šioms organizacijoms vadovauti. Tad Pienocentras mums, to meto jaunuoliams, buvo lyg ta tikroji gyvenimo mokykla naujai ateičiai pasitikti ir naujai paskirčiai tinkamai pasiruošti. Tad J. Glemžos pastangomis naujai susikūrusios istaigos buvo aprūpintos ne tik pradiniu kapitalu, bet ir tų imonių jaunais ir gerai paruoštais vadovais.

Be to J. Glemžos globoje susikūrė ir sėkmingai veikė ir kelios mažesnės, kooperatinės pagrindais suorganizuotos organizacijos. Pienininkų — kontrolasistentų draugija (steigėjas ir pirmininkas A. Reventas), draugija leido turiningą žurnalą ir darė pastangas savo nariams pastatyti pigių butų kolonija ir poilsio namus. Pienocentru tarnautojų kooperatyvas (steigėjas ir pirm. J. Daugėla) išlaikė valgyklą ir krautuve bei pradėjo organizuoti kredito bankelį ir savitarpes ligonių kasas.

Tai vis J. Glemžos mokinių ir auklėtinių pasireiškimai, kuriais sukaktyvininkas tikrai (Nukelta į 5 psl.)

TRIKAMPĖ SKRYBĖLĖ

PEDRO ANTONIO ALARCON

Humoristinis romanas

Išvertė P. GAUČYS

29 Galiausiai pasakysime, kad toji ponja vadinosi donja Mercedes Carillo de Albornoz y Espinola de los Monteros ir buvo dukra, dukraitė, produkraitė, proprodukraitė ir netgi dešimtoji dukraitė miesto, kaip garsųjų konkvistadorų palikuonio. Jos šeima dėl tuščios garbės ją jtikino ištekėti už seno ir turtinogo burmistro, ir ji, jei ne tai, būtų tapusi vienuole, nes jos pašaukimas ją traukė į vienuolyną, sutiko su tuo skausmingu pasiaukojimu.

Tuo metu su veržliu madrieliu buvo susilaukusi dviejų sūnų ir buvo šnabzdama, kad dar vienas esąs pakeliui... Bet grįžkime prie mūsų pasakojimo.

Akis už akį bausmė

— Mercedes! — sušuko burmistras, prisirtinęs prie žmonos. — tučiuojau noriu žinoti...
— Sveikas, dėde Lukai! Ir tamsta čia? — tarė burmistrienė, jį pertraukdama. — Ar malūne įvyko kokia nelaimė?

— Ponia! Aš nesu nusiteikęs juokauti! — atkirto burmistras, pavirtęs laukiniu žvėriu. — Prieš pradėdamas pasiaiškinti, noriu žinoti, kas įvyko su mano garbe...
— Tai ne mano reikalas! Bene tamsta man palikai ją saugoti?

— Taip, ponja... Tamstai, — atšovė don Eugenijus. — Moterys yra savo vyrų garbės saugotojos!

— Jeigu taip, mano brangus dėde Lukai, tamsta klausk savo žmoną... — Atsitiko, kad ji dabar mūsų klausosi.

Ponia Fraskita, kuri buvo palikusi prie salės durų, baisiai suriko.

— Ponia, tamsta ateik čia ir atsisėk, — pridūrė burmistrienė, kreipdamosi į malūnininkę su valdovišku orumu.

Ir pati nuėjo prie sofas. Kilniaširdė navarietė iš karto suprato tos ižeistos žmonos laikysenos didingumą... Įžeistos gal dvigubai... Taip, pakildama į toki pat aukštį, sutvardė savo gimtą smarkumą ir kukliai tylėjo. Be to, nereikia nė sakyti, kad ponja Fraskita, būdama tikra savo nekaltumu ir savo jėga, neskubėjo teisintis. Taip, skubėjo kaltinti, ir labai... bet, aišku, ne burmistrienę. Ji labiausiai norėjo suvesti sąskaitas su dėde Luku... Bet dėdės Luko ten nebuvo!

— Ponia Fraskita... — pakartojo garbioji dama, matydama, kad malūnininkė nepajudėjo iš savo vietos, — jau tamstai sakiau, kad gali ateiti ir atsisėsti.

Šis antras pakvietimas buvo pasakytas melėniu ir jautresniu balsu nei pirmasis. Sakytume, kad burmistrienė, taip pat instinktyviai nujautė, įsižiūrėjusi į ramiai laikyseną ir į vyrišką tos moters grožį, jog neturės reikalo su žema ir niekinga būtybe, bet gal greičiau su kita, kaip ir ji, nelaiminga, — nelaiminga taip vien todėl, kad pažino burmistrą! Tuo būdu tos dvi moterys pasiekė taikos ir atleidimo žvilgsniais, nors sava laikė dvigubom pavardėm ir su didele nuostaba pastebėjo, kad jų sielos patiko viena kitai, kaip dvi atpažintos seserys.

Ne kitaip išsiskiria ir iš tolo sveikinasi aukštųjų kalnų skaisčius sniegai.

Besiskonėdama situo malonių jausmu, malūnininkė iškilmingai įžengė į salę ir atsisėdo ant kėdės krašto.

Užsukusi į malūną ir matydama, kad mieste turės atlikti svarbius pasimatymus, truputį susitvarkė ir užsimetė juodos flanelės mantiją su dideliais bumbulais, kuri jai nepaprastai tiko. Atrodė tikra ponja.

Apie burmistrą reikia pasakyti, kad per visą tą epizodą jis tylėjo. Ponia Fraskitos surikimas ir jos pasirodymas šioje scenoje jį sukrėtė. Toji moteris jau jam buvo baisesnė už savąją.
— Tad, dėde Lukai, tęskime toliau, — kalbėjo donja Mercedes, besikreipdama į savo vyrą. — Štai tamsta turi poniją Fraskitą... gali vėl pakartoti savo reikalavimus! Tamsta gali teirautis dėl savo garbės!

— Mercedes, Kristaus vėnimis tave maldauju! — sušuko burmistras. — Tu dar nežinai, ką aš galiu padaryti! Vėl tave prašau mesti pokštus ir pasakyti apie visą, kas čia įvyko man nesant. Kur yra tas žmogus?

— Kas? Mano vyras?... Mano vyras jau keliasi ir netrukus ateis.

— Keliasi? — suriamojmo don Eugenijus. — Tamsta stebies? Tad kurgi tamsta norėjai, kad šitokiu metu būtų padorus vyras, jei ne savo namuose, savo lovoje ir miegotų su savo teisėta žmona, kaip Dievas liepia?

— Mercedes! Galvok, ką sakai! Nežmiršk, kad mus girdi kiti! Nežmiršk, kad aš esu burmistras!

— Dėde Lukai, tamsta ant manęs nešūkauk, nes pašauksiu antstolius, kurie tamsta pasodins į kalėjimą. — atkirto burmistrienė atstodama.

— Aš į kalėjimą? Aš! Miesto burmistras! (Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

LIETUVIŠKOS JUOSTOS AMERIKIEČIAMS

Massachusetts Institute of Technology (MIT) tarnautojos Mildos Bakšytė-Richardson iniciatyva ir rūpesčiu, talkinant studentui Arui Sužiedėliui, sausio 8 d. to instituto profesoriams ir studentams buvo parodytas 1985 m. lietuvių tautinių šokių šventės filmas, suruošta lietuviškų juostų paroda ir pademonstruotas jų audimo būdas. Šuo tikslu iš Brocktono buvo iškviešta su juostomis ir staklėmis juostų audėja mokytoja Elžbieta Ribokienė. Susidomėjimas lietuviškoms juostomis buvo didesnis, negu tikėtasi. Pradžioje juostų paroda ir jų audimo demonstravimas buvo numatytas dviem valandom, bet dėl didelio susidomėjimo ji užtruko keturias valandas. Parodos lankytojas buvo dalinama informacija apie lietuviškas juostas. Tai iš Encyclopedia Lituanica perspausdintas dail. Antano Tamošaičio straipsnis. Tokios parodos sudaro gražią lietuvių liaudies meno reprezentaciją. Kasmēt ju organizavimu pasirūpina Milda Bakšytė-Richardson. Tai pavyzdys, kaip reikia išnaudoti kiekvieną progą supažindinti amerikiečius su lietuviškas, jų sena ir įdomia kultūra.

LIETUVOS VĒLIAVA PRIE VIŠUJŲ PASTATŲ

Kasmēt Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties pagrindu vasario 16 d. prie State House ir City Hall Bostone iškeliama Lietuvos vėliava. Šiame toji diena yra nedarbo diena, nes ji sutampa su Jurgio Washingtono gimtadieniu minėjimo švente. Todėl Lietuvos trispalvė bus iškelta ne vasario 16 d., bet vasario 17 d. 11 val. ryto prie State House, o 12 val. prie City Hall. Tuo rūpinasi Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius, kurio pirmininko pareigas dabar eina Bronius Palulis.

MOSŲ KOLONIJOSE

Providence, R.I.

PATVIRTINTA LB APYLINKĖS VALDYBA

Sausio 4 d. visuotiniame apylinkės narių susirinkime neatsirado kandidatų į apylinkės valdybą, pasiūlytieji atsisakė. Susirinkimas patvirtino dabartinę valdybą ateinančiam laikotarpiui: Kazys Navakas — pirmininkas, 42 Lydia Rd., Coventry, R.I. 02816, Aldona Kairienė — išdininkė ir narė socialiniams reikalams, Antanas Vališkis — sekretorius.

Tarp kitko, dirbančiųjų apibarinimai taip pat atbaudo nuo pareigų. Barimų už darbą pagal sugebėjimus niekas nemėgsta, ypač kai nepatenkintieji nėra organizuoti geresnių bei reikalingesnių renginių.

A. Vališkis

New Britain, Ct.

„BERZELIO“ ŠOKIŲ KONCERTAS

Berzelio tautinių šokių grupė Connecticut valstijoje jau veikia 15 metų. Ši sukaktis bus paminėta Berzelio metiniam koncerte, kuris bus šestadienį, vasario 21 d., 6:30 v.v. Šv. Andriejaus parapijos salėje New Britain, Ct. Programą

Juo didesnis lietuvių būrys tose iškilmėse dalyvauja, tuo daugiau pasitarnaujama lietuviškiems reikalams, nes tai padaro didesnį įspūdį valstijos ir miesto administracijai, o taip pat amerikiečių visuomenei, kurių palankumas lietuviams yra labai reikalingas. Todėl visi Bostono ir apylinkės lietuviai turėtų iš anksto taip susitvarkyti, kad tose Lietuvos vėliavos pakėlimo iškilmėse galėtų dalyvauti.

SUSIRŪPINIMAS KOMP. JULIAUS GAIDELIO KŪRYBA

1983 m. sausio 6 d. mirus kump. Julijui Gaideliui, jo kūrybą išsivežė jo sūnus Garsas Gaidelis į Australiją. Praėjus ketveriems metams, kyla susirūpinimas, kad vienoje vietoje sukaupta toji kūryba neatsidurtų sunykimo pavojuje. „Laisvės Varpo“ vadovybė jau seniai kelia reikalą tą kūrybą nukopijuoti ir perkelti į Lietuvos muzikos archyvą, kuris globoja lietuvių išsiviečių kūrinius. Tuo reikalu ji susirašinėja su Garsu Gaideliu, Lietuvos Fondo vadovybe, LB Kultūros Taryba, o paskutiniu metu taip pat su Lietuvos muzikos archyvo vadovybe. Šalia to Bostone norėta sudaryti specialų komitetą, kuris rūpintųsi ne tik kump. J. Gaidelio kūrybos apsauga, bet taip pat jos išleidimu. Ligi šiol nepavyko to padaryti, bet rankos nenuleidžiamos. Šiuo metu iš naujo aiškinamasi tokio komiteto sudarymu, tikintis, kad šį kartą tai gali būti įgyvendinta. Kump. J. Gaidelio sūnus Garsas Gaidelis iš Australijos praėjusiu metu gruodžio 23 d. laiške „Laisvės Varpo“ vedėjui Petriui Viščiui rašo, kad jis stengiasi sudaryti plokštelių leidimo firmą, kuri pradžioje leistų populiarios muzikos plokšteles, o vėliau (gautu pelnu) mėgintų leisti kump. J. Gaidelio muzikos kūrinius. Bet tai ilgas ir sunkus kelias. Vis dėlto jis tikisi, kad šiais metais galutinai paaiškės, ar jam pavyks tai įgyvendinti.

Cape Cod, MA

VASARIO 16 MINĖJIMAS

JAV LB Cape Codo apylinkės valdyba Vasario 16-sios minėjimą rengia vasario 15 dieną Our Lady of Victory parapijos naujoje salėje, Centerville, Ma., su plačia programa. Minėjimo pradžia 12 valandą. Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas Laisvės Varpo radijo programos vedėjas Petras Viščinis iš Brockton, Mass.

Rašytojas Jonas Rūtenis išleido savo eilėraščių ir dialogų knygą „Vaivos Juosta“. Šią knygą skaitytojams platina LB Cape Codo apylinkės valdyba. Norintieji šią knygą įsigyti gali kreiptis: 56 Wedgewood Dr., Centerville, Ma., tel. 617-771-0075. Knygos kaina 6 doleriai.

Komitetas išsiuntinėjęs Lietuvos krikščionybės jubiliejaus lėšoms telkti penkiasdešimt penkis tūkstančius laiškų. Iš kairės: Marija Lašienė, Pranė Ažuolienė — pirmininkė, Elze Barčiauskienė, Andželė Petraitienė, Malvina Klivėckienė ir Henrika Gražienė.

GYVOSIOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DVASIOS METAI

Pradėjome tretįjį Lietuvos vyskupų paskelbtos programos tarpinį, besirušiant minėti Lietuvos krikšto 600 metų sukakties jubiliejų — Gyvosios krikščioniškosios dvasios metus.

Šia proga verta pasvarstyti, ar įvykdėme pirmųjų dvejų metų įpareigojimus. Būtent, ar 1985-ji metai buvo plačiai paskelbti „Gerosios Naujienos metais“? Ar buvo pakankamai išpopuliarinta, jog artinasi neeilinis lietuvių tautai jubiliejus — 600 metų krikšto sukaktis. Šventasis Tėvas Jonas Paulius II to nepamiršo ir dar 1984 kovo 4 d. atsisveikindamas po šv. Kazimiero 500 metų sukakties minėjimo Romoje su lietuviams vyskupais priminė, akd vėl pasimatyti 1987 — Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų švenčiant čia Romoje. Ar visi teigiamai ir su džiaugsmu jo kvietimą priėmėme? Ar 1986 — Samoningo tikėjimo metais — mūsų tikėjimas tapo samoningesnis? Ar daugelis pasinaudojo religinės komisijos vadovų kun. A. Saulaičio, S.J., ir seselės Ignės Marijošutės pastangomis kruopščiai tam reikalui paruošta medžiaga ir išsiuntinėta parapijų klebonams, lietuviškų misijų kapelionams, organizacijų vadovybėms?

Pereitų metų sausio 29 d. jie vykdomojo komiteto pirmininką, o kartu ir visą komitetą painformavo, koks detalus planas yra paruoštas samoningam mūsų tautiečių tikėjimo ugdymui. Tą planą jie uoliai vykdė, kiek jų jėgos leido, važinėjo po jaunimo stovyklas, lietuvių kolonijas, kuriose kvietė, parapijas, ruošė kursus, simpoziumus, rekolekcijas nuo Atlanto, Wasagos iki Pacifico, Winnipeg, Edmontono su religinio atnaujini-mo programa, reikalingomis tam priemonėmis ir pan. Jie buvo tiek uoliai ir rūpestingi, kad 1986 rugsėjo 27 dienos komiteto posėdžiui pranešė, kas jų padaryta. Reikia džiaugtis ir didžiulis jų pastangomis padaryti visą, kad Lietuvos krikšto jubiliejus neliktų tik istorinio fakto užfiksavimo formalumu, bet kad tauta ir tautiečiai pajustų krikšto malonės atgimimą kaip privačiame asmens gyvenime, taip ir visuomeninėje veikloje.

Kiti komitetai taip pat savo pasiūlymus pareiškė atliko ir daug yra padaryta. Nemokame garsintis, o iš tikro atliktą daug ir didelių darbų. Visko čia nesuminėsi, bet galima pasidžiaugti, kad turime atkaltą labai menišką jubiliejų dail. Vytauto Kašubos kruopščias darbo medalis, kuris turi didelį pasisekimą. Yra gražiausia šiais jubiliejiniais metais dovana įvairiausioms

progomis ir saviems tautiečiams ir mūsų kaimynams nelietuviams. Medalis taip pat labai laukiamas kaip suvenyras ir Lietuvoje.

Vatikano pašto ženklų leidimo istaiga pranešė, kad jau priimtas dail. Vytauto Virkau pašto ženklų projektas ir bus išleistas šiais metais Vatikano pašto ženklų serijoje. Prof. Vytauto Vardžio, Ph.D., redaguotas istorinis veikalas apie krikščionybės kelią Lietuvoje ir jos poveikį lietuvių tautai jau renkamas Draugo spaustuvelyje. Giesmynėlis bendram giedojimui jau atspausstas 10,000 egz. tiražu ir platinamas parapijoms. Taip pat atspausstas 1,000 egz. tiražu giesmynas chorams keturiems balsams su vargonų palyda. Paruošta giedamų giesmių programa Romos bazilikose, kai jos bus lankomos maldininkų jubiliejaus proga. Jonas Kreivėnas baigia suredaguoti Lietuvos giedojimo istoriją. Tai bus visiškai naujas dalykas, dar niekieno niekada nestudijuota ir neaprašyta sritis. Dar daugelis kitų smulkesnių komitetų užsimotų darbų yra nuosekliai vykdomi, kad viskas laiku būtų atliktas. Daugiausia, žinoma, laiko ir rūpesčių Lietuvos krikščionybės jubiliejaus rengimui pašvenčia komitetų pirmininkai: Centrinio komiteto pirm. dr. Linas Sidrys ir Vykdomojo komiteto pirm. Jonas Kavaliūnas.

Kaip jau anksčiau buvo rašyta, visiems komiteto užsisiūtiems darbus įvykdyti numatyta 250,000 dol. sąmata. Nors mūsų visuomenė tokiems reikalams yra dosni, bet pastangų reikia nemaža tokiems sumai sukelti. O aukojai tokiais atvejais dažniausiai ne tie, kurie daug turi, ar privalėtu aukoti, bet dažniausiai tie, kurie turi plačią širdį, o ne storą kišenę.

Kai daugiau kaip prieš metus pinigų rinkimo akcija šiam reikalui prasidėjo, pirmiausia buvo kreiptasi į lietuvius kunigus dviem atvejais ir susilaukta labai gražių rezultatų. Iš apie 150 pasauliečių lietuvių kunigų JAV atsilepė 76 su — 23,011 dol. auka. Vysk. P. Baltakis, OFM, gavo iš Amerikos vyskupų ordinarių leidimą, kad parapijų klebonai ar misijų kapelionai galėtų padaryti Lietuvos krikščionybės jubiliejaus reikalams rinkliavas bažnyčiose. Iki šiol iš apie 100 dar šiaip taip lietuviškai kvėpuojančių parapijų JAV atsilepė — rinkliavas padarė 36. (Iš viso surinkta 13,108 dol.) Reikia tikėtis, kad po antro, trečio priminimo visi klebonai šią pareigą atliks.

Trimis atvejais buvo daromas piniginis vavus laiskais. Pirmą kartą buvo išsiūsta

7,000 laiškų, antrą kartą — 12,000, o pereinamųjų metų rugsėjo mėnesį — 18,000. Neturiu šiuo metu tikslų žinių, kuris procentas atsilepė, tik žinau, kad iš šios akcijos mes sulaukėme tik apie 55,000 dol.

Kadangi iki šiol esame sutelkę tik vos trečdali samatoje numatytų lėšų, komitetas nutarė ruošti laimėjimus. Šiomis dienomis bus išsiuntinotos bilietų knygelės. Knygelėje yra 12 bilietėlių po 1 dol. Bet juos išplatinti siūskite tik 10 dol. Du bilietėliai lieka platinotojui. Laimėjimams skiriamos trys dovanos: pirmą — dviem žmonėms pilna kelionė į Romą — Lietuvos krikščionybės jubiliejaus iškilmės arba — 2,000 dol., antroji — vienam asmeniui kelionės bilietas lėktuvu į Romą arba — 500 dol. ir trečia — sidabrinis jubiliejaus medalis, jo vertė 200 dol. Iš viso 2,700 dol. dovanoms. Bilietų šaknelės su čekiu ar pašto perlaida prašome gražinti iki kovo 15 dienos. Laimėtojai bus paskelbti prieš balandžio 15 d. Jei visi gavę knygeles uoliai išplatins ar patys jas nupirks, tomis savo mažomis pastangomis gausiai parems jubiliejaus komiteto rengimo darbų. Bet visi, nes, kad ir sunki našta, kai ji padalinama ant daugelio pečių, pasidaro nesunkiai pakeliama.

Tad šiuo metu mano, kaip finansų telkimo vadovo, yra du prašymai: pirmas — prašau visus tuos lietuviškų parapijų ar misijų klebonus, kurie dar iki šiol nepadarė savo bažnyčiose rinkliavos Lietuvos krikšto jubiliejaus komiteto reikalams, galimai greičiau tai padaryti, radus jums patogiąsiam tam reikalui sekmadienį, žinoma, kaip minėjau, iš anksto paaiškinant parapičiams rinkliavos prasmę ir svarbą ir išdalinant gautas tam reikalui vokelius, ir antra — visi, visi, kurie tik „gausite Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus reikalams bilietėlius, prašome nedelsiant juos išplatinti, o šaknelės su čekiu ar pinigine perlaida gražinti pridėtame vokelyje adresu: Lithuanian Christianity Jubilee, Inc., 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Iš anksto visiems brangiesiems Lietuvos krikšto jubiliejaus komiteto darbų rėmėjams mūsų visų darbų vadovo bei koordinatoriaus vysk. Pauliaus A. Baltako, OFM., vardu labai nuoširdžiai dėkoju.

Kun. V.J. Dabušis
Lėšų telkimo vadovas

Tenerūpi tau tavo gerbėjų skaičius, bet tik jų kokybė: nepatiktai blogiems — girtina žmogui.

Seneca

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

ŠV. ANTANO PARAPIJA, Cicero, Illinois, ieško vargonininko ir choro vedėjo. Kreiptis šiuo adresu: Rev. R. Jurgis Šaraukas 1515 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 Telef. (312) 652-0231

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR SILDYTVUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

BOSTONO LIETUVIŲ BALSŲ MINKŲ RADIO PROGRAMA

per radijo stotį WLYN, 1360 Am bangos sekms. nuo 8 iki 8:45 val. ryto
Veda S. ir V. Minkai
71 Farragut Road
S. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-2515
Pas Minkus gaunamas dienraštis „Draugas“

ALGIRDO GUSTAICIO

KELIONĖS NEŽINOMUOSE

KRAŠTUOSE

Nuotaikingai aprašyti atsiminimai

iš kelionių po:

- MEKSIKĄ
- MALAZIJĄ
- SINGAPORĄ
- JAPONIJĄ
- HONG KONGĄ
- KINIJĄ
- THAI

Autorius su dail. J.

Pautiniumi Meksikoje 1963 m.

Gaunama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Kaina \$10.75 su persiuntimu. Illinois gyventojai dar pridėda .72 valsiųjį mokesčio

VILNIAUS ARKIVYKUPIJA. II dalis

Šioje V-to t. II-je dalyje aprašyta Vilniaus arkivyskupijos istorinė ir jos dabartinė padėtis: sprendžiama bažnytinės provincijos priklausomybė kitoms valstybėms, santykiai su lenkais. Čia aprašomos ne tik dabartinės Lietuvos, bet ir sovietinėje Gudijoje administruojamos bažnyčios, paminklai, vyskupai, valdytojai, kunigai...

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. 592 psl. 763 ilustr., kieti viršeliai, gerai paruoštas leidinys. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos leidykla (Lithuanian Library Press). Teksta rinko Draugo spaustuvelyje. Atspausdino Morkūno spaustuvelyje. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakyms siųsti: DRAGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA
Illinois gyventojai moka \$24.00

BRONIUS KVIKIYS

LIETUVOS BAŽNYČIOS

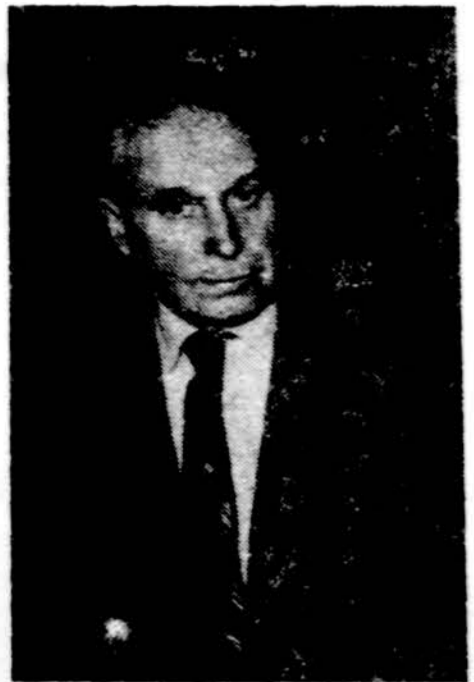
CHURCHES OF LITHUANIA

Vilniaus arkivyskupija II

A.A. KOSTA REPŠI

AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

A.A. Kostas Repšys

Taurus lietuvis, daugelio organizacijų talkininkas, Žemaitijos sūnus a.a. Kostas Repšys vienoje Chicago ligoninėje žemiškąją kelionę baigė gruodžio 12 d. sulaukęs 81 metų amžiaus.

A.A. Kostas gimė Žemaitijoje, Mažeikių apskr. Nepriklausomoje Lietuvoje kehoika metų tarnavo pašto žinyboje. Buvo darbuotojas, pavyzdžiui, tarnautojas, sąžiningai tarnavo savo tėvynei Lietuvai. Pokario metais gyveno Hanau didžiausioje lietuvių stovykloje, Vokietijoje, o karo metais Dresdene, kur išgyveno ir Dresdeno didįjį bombardavimą.

Imigracinė banga ir a.a. Kosta su žmona Katryna atnešė į Ameriką, kur dirbdamas įvairius darbus, sėkmingai kūrėsi ir gražiai gyveno.

Repšiai darbuotojai. Jie juodojo darbo darbininkai įvairiose organizacijose. Nuo pat pirmųjų Amerikoje dienų jie buvo Balso nuosirdžiausi talkininkai ir darbininkai. A.A. Kostas nuolatini, kasmetinis Balso aukų rinkėjas Marquette Parko apylinkėje. Jis nesigailėjo nei laiko, nei asmeniško išlaidų, ir aukų rinkimą vykdė plačiose ir tolimiausiose šios apylinkės gyventojų tarpe, visus sava susisiekimo priemone asmeniškai aplankydamas.

Įvairios organizacijos kreipdavosi į jį, prašydamos talkos. Jis vežė maisto produk-

Laiškas

AUKSAS IR PELENUOSE ŽIBA

Elta Nr. 12/1241 (1986 m. gruodis) šį kartą seime Vliko valdybos primininko dr. K. Bobelio reikštąją išmintį apdangavo savo bendrybinių aprašų, ištais nepaskelbdama jo pranešimo. Tačiau jau pačioje pirmoje aprašo pastraipoje kyši iš po skraistės neatsakingi teiginiai, būtent: „Vlikas daugiau kaip po keturias dešimties metų sugrįžo į Europą. Dr. Bobelis padėjo Didž. Britanijos Lietuvių Sąjungai už seimo suorganizavimą Anglijoje, vienintelėje Europos valstybėje kurioje dar tebeveikia Lietuvos diplomatinė atstovybė, pabrėždamas, kad „turime stengtis, kad šis atstovavimas būtų sustiprintas ir išplėstas“. (Nei kalba, nei skrybia netaisoma. Br. N.).

Firma, argi jau praėjo keturiasdešimt metų nuo Vliko atsikėlimo Amerikon? Atsikėlė jau 1955 m.

Antra, argi Prancūzija ir Vatikano valstybė yra ne Europoje? Ir vienur ir kitur, kaip ir Anglijoje, tebeveikia mūsų diplomatinės atstovybės.

Nėra prasmės aiškintis Helsinkio baigminio akto poveikiu Lietuvos bylai ir kitais dr. K. Bobelio pareiškime palietais klausimais, kai neįvelgiama skirties tarp trisdešimties ir keturiadesimties, ar kai vietoje trijų matosi tik vienas.

Bronius Nemickas

RADIJO PROGRAMOS

VASARIO 16-SIOS SUKAKČIAI

JAV LB krašto valdyba stengiasi, kad su Lietuvos Nepriklausomybės šventės sukaktimi kuo plačiau būtų supažindinta angliškai kalbanti visuomenė. Tuo tikslu jos Visuomeninių reikalų ir Kultūros tarybų darbuotojai ir šiais metais Vasario 16-įją yra paruošę specialias magnetofoninėse juostelėse įrašytas radijo programas. Visuomeninių reikalų tarybos nario inž. Eduardo Meilaus rūpesčiu yra paruošta 15 minučių ilgio visuomeninio — politinio pobūdžio programa, o Kultūros tarybos narių Algio Rukšeno ir Juozo Stempučio pastangomis — 27 minučių ilgio kultūrinio pobūdžio programa. Abi programos yra paj-

didelį darbą lietuviškoms organizacijoms, ypač Balfui. Išryškino jo būdo savumus — paprastumą, kaip gražaus sugyvenimo šalininką, nesiekusį asmeniškos naudos, bet visada jautria širdimi atsidavęs kilnesniems idealams, kitų žmonių laimei. Jis buvo tikras žemaitis ir žemaitišką nuosirdumą praktikavo visą savo gyvenimą.

Gruodžio 15 d. a.a. Kostas Repšys po gedulingų Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje pamaldų, kurias atlaikė kan. V. Zakarauškas, buvo nulydėtas amžinajam poilsiui į Lietuvį Šv. Kazimiero kapines. Liko nuliūdusi žmona Katryna ir artimieji. Laidotuviams rūpinosi žmona ir Balfas, kuriam buvo velionis skyręs daug darbo metų.

Tėvynės darbščiajam sūnui tebūnie lengva žemėlė, kurioje buvo radęs žemiškoje kelionėje ramesnę užuovėją ir kurioje atliko daug prasmingų ir naudingų darbų.

Jurgis Janušaitis

šiuo adresu: Lithuanian — American Community, Inc., c/o Mr. Bronius Krokys, 1124, Hedgerow Lane, Philadelphia, PA 19115, telef. 215 — 671-0397.

Kreipiantis minimu adresu taip pat galima gauti pavyzdinę medžiagą kreipimuisi į Amerikos prezidentą, Kongreso narius, redakcijas, o taip pat ir minėjimo rezoliucijos projektą. Si informacija yra paruošta Visuomeninių reikalų tarybos narių Astos Banionytės-Connor ir Eduardo Meilaus.

DRAUGAS, trečiadienis, 1987 m. sausio mėn. 28 d.

A.†A. JUOZAS NAVASAITIS

Po ilgos ligos mirė 8 m. sausio 8 dieną. Gyveno Lantana, Florida. Gimė Lietuvoje, Marijampolės apskrityje. Baigęs ekonomijos mokslus Kauno universitete. Juozo Navasaitis palaikė palaidoti Royal Palm Memorial Gardens, lietuvių kapų skyriuje, West Palm Beach, Florida.

Lūdesyje pasilikę žmona Juzė, sūnūs Jurgis ir Saulius su šeimomis.

PADĖKA

Nepajėgdamas kiekvienam atskirai padėkoti, noriu jums visiems pareikšti padėką už maldas, a.a. ANTANINAI dar esant gyvai ir mirus, karsto nešėjams, už paskirtas aukas įvairioms organizacijoms ir už gėles, už gausybę užuojautos pareiškimų. Rašytojams — Alei Rūtai ir H. Y. Petkieni už aprašymą laikraščiuose. Solistei St. Pautienienei už gražų a.a. Antaninos ir jos laidotuvių paminėjimą per radiją.

Tegul Dievas jums visiems atlygina.

Jonas Kutra

Mylimai motinai

HELEN BENAITIENEI

mirus, jos dukrai ALVINAI GIEDRAITIENEI reiškia gilią užuojautą

Švč. Mergelės Marijos parapijos choras ir dirigentas

A.†A.

RIMVYDUI CINKAI

mirus, jo gimines ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

Alvidas Konce Vitas ir Dalia Aleknai
Algis Juodakis Romas ir Danutė Ankaičiai
Alfredas Alekna

California

Mylimam vyrui

A.†A.

VIKTORUI RAULINAIČIUI

mirus, dr. BIRUTĘ RAULINAIČIENĘ, dukrą RŪTĄ MULOKIENĘ su šeima nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija Lešinskienė
Algirdas Savulionis
Edmundas ir Zita Lešinskai

THE BALTIC STATES

YEARS OF DEPENDENCE

1940 - 1980

by
ROMUALDAS J. MISIUNAS
and
REIN TAAGERPERA

Chapter I. Introduction: Historical background. Chapter II — The war years: 1940 - 1945. Chapter III — Postwar Stalinism: 1945 - 1953. Chapter IV — The re-emergence of National Cultures: 1954 - 1968. Chapter V — Centralization and Westernization: 1968 - 1980. Chapter VI — The outlook for the 1980's. University of California Press, Berkeley, Los Angeles, CA. 1983. Printed in Great Britain. 334 pages, hard cover. Kaina su persiuntimu 32 dol. Illinois gyventojai moka 34.40 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

KAD LIKTUM TU GYVA

Tai naujoji Lietuvių Operos plokštelė

Plokštelėje yra įdainuoti šie kūriniai:

LIETUVOS HIMNAS
LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ

Jakubėno DE PROFUNDIS

Karnavičiaus UŽ JŪRELIŲ iš op. RADVILA PERKŪNAS

Karoso AUGO KIME KLEVELIS

Gaidelio UŽ JŪRŲ, UŽ KALNŲ iš op. DANA

Karnavičiaus ARIJA IR CHORAS ir

RAUDOTOJŲ CHORAS iš operos GRAŽINA

Budriūno ANT MARIŲ

Šimkaus SAULĖ MOTINA PAKILO iš op. PAGIRĖNAI

Diriguoja Alvydas Vasaitis

Dainuoja LIETUVIŲ OPEROS CHORAS ir Sol. Jonas Vaznelis

Trumpą solo partiją atlieka Rūta Pakštaitė

Kaina su persiuntimu \$16.75. Illinois gyventojai moka \$17.95

Užsakymus prašome siųsti Draugo adresu:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

F.S.S. Chicago's skyriaus uoliam nariui

A.†A.

FIL. RIMVYDUI CINKAI

per anksti į amžinybę iškeliavus, jo motinai VIKTORIJAI CINKIENEI, seseriai VALENTINAI KOJELIENEI reiškiame nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Filisterių Skautų Sąjunga

Mielam tėveliui, uošviui ir seneliui

A.†A.

JUOZUI TJŪNĖLIUI

mirus, A. S. S-džio nariui fil. DONATUI, jo žmonai INDREI bei anūkams DAINAI, RASAI, ARUI ir NIDAI TJŪNĖLIAMS reiškiame nuosirdžiausią užuojautą.

Akademinis Skautų Sąjūdis

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO'S PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

ŠIMTAMETIS AŽUOLAS

Jonas Glemža — šimtmetis.

(Atkelta iš 3 psl.)

gali tik didžiuliais. Jis turėjo kažkokią magišką jėgą kūrybiniam darbui suburti jaunąsias jėgas ir uždegti juos nauja iniciatyva ir naujais sumanymais.

Kooperacijos idėjos J. Glemžai buvo neatskiriama surištos su demokratijos ir humanizmo idealais. Jis tų idealų neatsižadėjo nei ir tada, kai Lietuvoje demokratijos sąvoka nebuvo jau taip viešumoje teigiamai vertinama. Jo pastangomis Pienocentro visa organizacija buvo tvarkoma grynai demokratiškais pagrindais. Pienocentro pieno perdirbimo bendrovių metiniai suvažiavimai visada išlaidavo demokratine dvasia ir tvarka. Valdomieji organai visada buvo išrenkami slapto balsavimu ir vykdavo rinkiminės varžybos. Tad ir šie suvažiavimai dažnai būdavo ūkininkų seimo vardu pavadinti.

J. Glemža tautinio—visuomeninio darbo neapleido ir išvijoje. Gyvendamas Vokietijoje, jis buvo aktyvus vietinės lietuvių bendruomenės

veikėjas. Vadovavo Vliko vykdymajai tarybai, iki Vlikas buvo galutinai išskeltas į JAV. Tuo pačiu metu jis vėl aktyviai įsijungė ir lietuvių socialdemokratų veiklą. Atstovavo lietuviams socialdemokratams eilėje tarptautinių konferencijų ir padarė eilę pareiškimų Lietuvos pavergimo klausimu.

Bet ypatingai J. Glemža rūpinosi neužmiršti tos mūsų tautos dalies, kuri istorinių įvykių nelemta eiga liko atskirti nuo savo gimtojo kamieno. Ypatingai jis rūpinosi Suvalkų trikampio tautiečiais. Šiam reikalui suorganizavo „Labdaros“ draugiją. Ši draugija jo ir jo žmonos pastangomis yra surinkusi ir išsiuntusi to trikampio ir kitoms Lenkijos lietuviams kelis šimtus siuntinių. Yra pasiūsta sumos pinigų jų lietuviškoms mokykloms, parapijoms ir tautinėms organizacijoms parenti.

J. Glemžos didingą šimtmečio gimtadienį turėtų prisiminti viso pasaulio lietuvių. Jis yra turbūt vienas iš paskutiniųjų mohikanų mūsų tautos istorinių veikėjų grandyje. Šį gimtadienį pirmieji prisiminė jo bendradarbiai—mokiniai Pienocentro ir kooperinių pieno perdirbimo bendrovių talkininkai. J. Daugėlos iniciatyva atsiliepė kelios dešimtys talkininkų. Jų vardu buvo paruoštas ir sukaktuvininkui pasiūstas sveikinimo adresas (jį paruošė bendradarbis Jonas Šileikis, kuris mirė 1986 m. gruodžio m. 23 d.) ir dovana.

Visi tikime, kad šį J. Glemžos kelionę dar tęsis ilgus metus. Tauraus kūrybingo lietuvių gyvenimo pavyzdys tegul stiprina visus jo gyvenimo ludininkus ir tešvyti gražiausiu pavyzdžiu jaunajai lietuvių tautos kartai.

APLINK MUS

x Marijonų vienuolynė „Draugo“ sausio 27 d. buvo iškilmingai paminėta Marijonų vienuolijos atnaujintojo ir būsimos palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio 60-ties metų mirties sukaktis. Suvažiavo daugumas vienuolijos narių iš Darien, Plano ir Wisconsin, taip pat dalyvavo visi iš Chicago. Buvo koncelebracinės šv. Mišios Marijonų koplyčioje, bendri pietūs ir konferencija.

x „Draugo“ koncertas bus Marijos aukšt. mokyklos salėje kovo 28 d., šeštadienį. Koncerte prisidėjo dalyvauti sol. Aldona Stempuzienė, sol. Diana Vytell (Vaitelytė), sol. Algirdas Brazis ir sol. Rimas Strimaitis. Tai bus neeilinis koncertas, kuriam jau dabar bilietus galima įsigyti Vaznelių paroduvėje.

x Lietuvos Dukterų drjos narių visuotinis susirinkimas bus sekmadienį, vasario 1 d., 1 val. popiet Jaunimo centro kavinėje. Jame bus pateikta metinė apyskaita, pasitarta numatyti renginių ruošos reikalais. Narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

x East Chicago ir Gary Altos skyrūs Vasario 16 dieną šiais metais rengia vasario 22 d. Gary Šv. Kazimiero parapijos salėje 4 val. Pagrindinę kalbą pasakys dr. K. Eringis. Meninę programą atliks op. solistas Algirdas Brazis.

x Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų Chicago apskrities rengiamas vakariėnė su Šaulių namuose Brighton Parke kovo 29 d. Jau dabar galima rezervuoti vietas pas rėmėjų pirmininkę Sabina Klatt.

x Patikslinimas „Draugo“ gruodžio 9 d. laidoje administracijos buvo idėta žinutė, kad dr. J. Skaudys iš Woodland Hills, Cal., atsiuntė savo žmonos vardinėms parašytą eilėraščių ir 50 dol. Iš tikrųjų tas eilėraščių buvo parašytas S. Skaudienei inž. Jurgio Damo, o ne dr. J. Skaudžio. Už klaidą administracija atsiprašo. Primename bendradarbiams, kad redakcijai skirtus straipsnius ar eilėraščius reikia siųsti tiesiog, o ne su aukomis administracijai.

x I „Draugo“ koncertas, kuris bus kovo 28 d., šeštadienį. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje Chicago, bilietus galima įsigyti Gifts International - N.J. Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. - 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Rūta Sakienė, žurnaliste ir nuolatine „Dirvos“ laikraščio bendradarbė iš Los Angeles buvo atvykusi dalyvauti Spaudos balijuje, kuris vyko Nikos restorano salėje šeštadienį, sausio 24 d. Ta proga ji aplankė Chicagos lietuviškas institucijas, M. Marcinkienės lydimą, R. Sakienės saplankė „Draugo“ redakciją, painformavo apie savo darbus spaudoje ir ypač demonstracijas Vienoje ir Vliko seimą Londone. Sausio 27 d. ji vėl išvyko atgal į Los Angeles.

x Rasa Poskočimienė režisuoja savo parašytą linksmą operetę „Velnio nuotaka“, kurią kun. A. Lipniūno ateitininkų kuopos nariai suvaidins „pončū“ balijuje.

x LB Brighton Parko apylinkės valdyba rengia kavutę šį sekmadienį, vasario 1 d., nuo 9 iki 1 val. Nekalto Prasiidėjimo parapijos salėje. Bus lašiniuočių, pončū, pyragų, cepelinų, kugelio ir bulvinių blynų. Šio renginio pelnas skiriamas Lietuvos krikšto 600 metų sukakties rengimo komitetui. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

x Cicero Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos rengiamam Vasario 16-tosios minėjime, kuris bus vasario 15 d. 12 val. Šv. Antano parapijos salėje, pagrindinę kalbą pasakys kun. Juozas Vaišnyš. Programoje bus kun. Algimanto Kežio rodomos skaidrės - vaizdai iš pavergtos Lietuvos pagal jo išleista knygą „Lithuania Through the Wall“.

x „Aušra“ nr. 52, pereinū metų vasario mėnesio pogrindžio laikraštis, leidžiamas okupuotoje Lietuvoje, pasiekė Ameriką ir per Lietuvos Informacijos centrą New York - „Draugo“ redakciją. Turinyje yra „Tik Kristaus nurodytu keliu“, „Lietuvos tikinčiųjų atsisaukimas“ ir kt.

x Loretto ligoninė sausio 22 d. šv. Mišiomis savo koplyčioje paminėjo gėdingą Aukščiausio Teismo sprendimą dėl abortų. Mišios buvo už žmogiškos gyvybės gerbimą. Taip pat Loretto personalo dalis dalyvavo demonstracijose už gyvybę.

x „Elta“, Information Bulletin, informacijos specialiai laida anglų kalba išėjo iš spaudos; gruodžio mėn. data. Šiame numeryje ypač paminėtos Vienoje vykusios demonstracijos. Helsinkio priežiūros grupės sukaktis ir kt. Duodamos taip pat vokiečių laikraščių pasisakymų ištraukos.

x Birutė Kožica, Veron Hills, Ill., parėmė „Draugą“ 27 dol. auka ir pratėse prenumeratą 1987 metams. B. Kožicą skelbiame garbės prenumerate, o už paramą labai dėkojame.

x Stasys Kybartas, Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, lankėsi „Drauge“, pratėse prenumeratą ir pridėjo 40 dol. dienraščio paramai. St. Kybartą skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Gintaras Dargis, Deerfield, Ill., buvo užsukęs į „Draugą“ ir įteikė 40 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Aurelija Bytautas iš Chicagos lankėsi „Drauge“, pratėse prenumeratą su 20 dol. auka. A. Bytautą įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Ieškau lietuviškai kalbančios moters gyventi kartu ir padėti ligonėms. Skambinti 436-1395.

x Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, Brooklyn, N.Y., pratėse „Drauge“ siuntinėjamą C.M.H. Lopato, West Germany, kuris yra ligoninėje, ta pačia proga pridėjo 40 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus aciū.

x C.A. Kučėnas, Redondo Beach, Cal., su prenumeratos pratėsimu mokesčiu atsiuntė visą šimtine „Draugo“ stiprinimui. C.A. Kučėną skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką labai dėkojame.

x P. Algis Raulinaitis, Burbank, Cal., visuomenininkas, mūsų mecenatas ir garbės prenumeratorius, pratėsdamas „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė 210 dol. su tokiu laiškučiu: „Su gilia pagarpa seku Jūsų ir visų „Draugo“ tarnautojų bei bendradarbių nenuilstamą trūsą ir pasišventimą lietuviško žodžio ir žinių sklaidimui mūsų tarpe. Nebodami įvairių užspūdinėjimų ir toliau darbuokitės mūsų visų labui, o Visagalys tegul Jus stiprina visuose jūsų darbuose ir užsiimtuose. Nuoširdus ir didelis aciū už mielus linkėjimus ir gražią paramą.“

x E. Girdžiūnienė, Chicago, Ill., buvo atvykusi į „Draugą“, pratėse prenumeratą ir įteikė visą šimtine. E. Girdžiūnienė skelbiame garbės prenumerate, o už gražią auką labai dėkojame.

x Joana Karys, Thompson, Ct., pratėse prenumeratą, pridėjo 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 22 dol. dienraščio palaijymui. J. Kari skelbiame garbės prenumerate, o už paramą labai dėkojame.

x Vincas Šuopyš, Melrose Park, Ill., suprasdamas lietuviškos spaudos sunkumus, patėsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 27 dol. auką. V. Šuopyš įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Z. Slivinskas, Hot Springs, Ark., pratėsdamas prenumeratą, pridėjo 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 30 dol. auką. Z. Slivinską skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką labai dėkojame.

x Antanas Valaitis, Eastlake, Ohio, parėmė savo dienraščių 22 dol. auka ir 7 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. A. Valaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Bronius Pranckevičius, Evergreen Park, Ill., mūsų nuoširdus rėmėjas, atsiuntė 25 dol. dienraščio stiprinimui ir kartu pratėse prenumeratą. B. Pranckevičiū, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų aciū.

x Bronė Navickas, Wisc. Dells, Wisc., su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 30 dol. B. Navicką skelbiame garbės prenumerate, o už mielą paramą tariame nuoširdų aciū.

x Dr. Antanas ir Kazimiera Juzaičiai, Plymouth Meeting, Pa., „Draugo“ apsiigynimo fondą padidino 50 dol. auka. Aleksandras Atutis, Pleasant Hill, Ca., - atsiuntė tam pačiam tikslui 40 dol. Nuoširdus aciū.

x Vytautas Kasniūnas, nuo Vatikano II visuotinio Bažnyčios suvažiavimo laikų domėjėsis ir rašęs spaudoj liturginiais klausimais, bus vienas vadovų apie liturgiją, kaip krikščioniškos bendruomenės išsireiškimą. Šis pokalbis tarp kitų bus krikščioniškos atgaivos savaitgalį, kuris rengiamas Chicagos ir jos apylinkių lietuviams kovo 14-15 dienomis.

Redaguoja J. Pačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyrius

Jonas Minelga ZIEMUŽEI

Be rogių, be ratų,
Be klumpių, be batų,
Žiemužė, matau,
Nelengva čia tau.

Suraukusi nosį,
Tai čiaudai, tai kosi,
Kaip širšė - piktai,
Storai apsnigta.

Apžergusi vėją,
Vel pradėdi sėją
Snieguolių baltų,
Kaip ledas šaltų.

Klampoji pusnynais,
Klajoji alksnynais...
Žiemužė, matau,
Nelengva čia tau.

ZIEMA

Eina takeliu žiema,
Kelia pūgą su ranka.
Ji sušaldys ežerukus
Ir apklos visus namus.

Eina takeliu žiema,
Kelia pūgą su ranka.
Apsarmos visi langai
Ir nušals balti žiedai.

Paulius Jėsmantas, Charlotte, N.C.

AŠ ESU RŪKAS

Miklovio Perez galvoja, kad jis gali pasakyti visiems, kada ir kur aš būsiu. Bet aš jį ir kitus oro pranešėjus apgaušiu. Pasuksiu aš truputį ir nukeliausiu į pietus, aplankysiu Los Angeles miestą. Man labai patinka apgaudinėti oro pranešėjus.

Aš esu pilkas, miglotas ir šlapias, bet dar vis nežinote kas aš esu. Jau reikės pasakyti.

Aš esu rūkas. Kartais žmonės mane vadina migla. Kai jie taip mane vadina, aš labai supykstu. Mano namai yra Londone. Aš esu labai žinomas, todėl viena didelė bendrovė pasisavino mano vardą. Prieš atvykstant į Los Angeles, aš noriu sustoti Australijoje, nes ten gyvena daug lietuvių, kurie man patinka.

Tina Petrušytė, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los mokinė

KALĖDOS

Mano mėgstamiausia šventė yra Kalėdos. Aš jas mėgstau už tai, kad yra Jėzaus gimtadienis ir duodu žmonėms dovanas. Mes puošiamės eglutę, perkame dovanas, gauname dovanas ir papuošiam namus. Kalėdos man labiausiai patinka ne dėl dovanų, bet dėl to, kad gauname pasidžiaugti kartu su visa šeima. Būna smagu, kai visi suvažiuoja, kalbamės, valgome kartu vakariėnė.

Aš vis laukiu pamatyti pirmąjį sniegą lauke. Viskas tada labai gražiai atrodo. Aš turiu naują pusbrolių. Čia bus jo pirmosios Kalėdos. Jis gaus daug dovanų, nes jis daug dalykų dar neturi.

Onutė Utz, IV sk. Kr. Donelaičio lit. m-la.

MANO NORAS

Juozukas: - Mama, aš noriu „wish bone“.
Mama: - Gausi tada, kai suvalgysi tą maistą, kurį tau daviau.

Juozukas: - Bet aš pirmiau noriu palinkėti sau, kad nereikėtų dabartinio maisto valgyti.

Ziema

ŽIEMA

Be rogių, be ratų,
Be klumpių, be batų,
Žiemužė, matau,
Nelengva čia tau.

Suraukusi nosį,
Tai čiaudai, tai kosi,
Kaip širšė - piktai,
Storai apsnigta.

Apžergusi vėją,
Vel pradėdi sėją
Snieguolių baltų,
Kaip ledas šaltų.

Klampoji pusnynais,
Klajoji alksnynais...
Žiemužė, matau,
Nelengva čia tau.

ZIEMA

Eina takeliu žiema,
Kelia pūgą su ranka.
Ji sušaldys ežerukus
Ir apklos visus namus.

Eina takeliu žiema,
Kelia pūgą su ranka.
Apsarmos visi langai
Ir nušals balti žiedai.

Paulius Jėsmantas, Charlotte, N.C.

GATVĖS BERNUKO NUOTYKIAI (Romualdas Spalis)

Jonas Vaitas yra tas gatvės berniukas. Jį dar vadino Pamidoru. Jonas neturintis šeimos vaikas. Šeima mažai turėjo ko valgyti, todėl Jonas dažnai vogdavo maistą ir kitus daiktus.

Vieną kartą jis bandė „pasiskolinti“ braškį iš kiemo nors daržo, bet pamatė jį studentas. Abudu pradėjo kalbėti apie įvairius dalykus. Studentas paklausė Joną, ar jis nenorėtų kartu su juo važiuoti į skautų stovyklą. Vienintelė problema buvo, kad Jonas neturėjo pinigų. Studentas pasikalbėjo su skiltininku ir leido jam važiuoti.

Nuvažiavo į stovyklą. Jonas kitaip jau įsivaizdavo. Jis manė, kad ten gali daryti viską, ką tik nori ir nėra tvarkos. Jis labai greitai sužinojo tvarką. Jonas buvo nubautas ketletą kartų. Nuo to laiko jis išmoko geresnio elgesio ir mandagumo.

Kai Jonas grįžo namo, jis visiems draugams pasakojo apie stovyklą. Jonas jautėsi kaip karalius ir jautėsi labai išdidžiai. Dabar jis mokė draugus tvarkingumo ir svaros. Tai buvo labai gražu, tačiau jis dar nebuvo visai atsikratęs dovanas. Mes puošiamės eglutę, perkame dovanas, gauname dovanas ir papuošiam namus. Kalėdos man labiausiai patinka ne dėl dovanų, bet dėl to, kad gauname pasidžiaugti kartu su visa šeima. Būna smagu, kai visi suvažiuoja, kalbamės, valgome kartu vakariėnė.

Aš vis laukiu pamatyti pirmąjį sniegą lauke. Viskas tada labai gražiai atrodo. Aš turiu naują pusbrolių. Čia bus jo pirmosios Kalėdos. Jis gaus daug dovanų, nes jis daug dalykų dar neturi.

Onutė Utz, IV sk. Kr. Donelaičio lit. m-la.

MANO NORAS

Juozukas: - Mama, aš noriu „wish bone“.
Mama: - Gausi tada, kai suvalgysi tą maistą, kurį tau daviau.

Juozukas: - Bet aš pirmiau noriu palinkėti sau, kad nereikėtų dabartinio maisto valgyti.

ŽIEMA

Be rogių, be ratų,
Be klumpių, be batų,
Žiemužė, matau,
Nelengva čia tau.

Suraukusi nosį,
Tai čiaudai, tai kosi,
Kaip širšė - piktai,
Storai apsnigta.

Apžergusi vėją,
Vel pradėdi sėją
Snieguolių baltų,
Kaip ledas šaltų.

Klampoji pusnynais,
Klajoji alksnynais...
Žiemužė, matau,
Nelengva čia tau.

ZIEMA

Eina takeliu žiema,
Kelia pūgą su ranka.
Ji sušaldys ežerukus
Ir apklos visus namus.

Eina takeliu žiema,
Kelia pūgą su ranka.
Apsarmos visi langai
Ir nušals balti žiedai.

Paulius Jėsmantas, Charlotte, N.C.

Jonas Vaitas yra tas gatvės berniukas. Jį dar vadino Pamidoru. Jonas neturintis šeimos vaikas. Šeima mažai turėjo ko valgyti, todėl Jonas dažnai vogdavo maistą ir kitus daiktus.

Vieną kartą jis bandė „pasiskolinti“ braškį iš kiemo nors daržo, bet pamatė jį studentas. Abudu pradėjo kalbėti apie įvairius dalykus. Studentas paklausė Joną, ar jis nenorėtų kartu su juo važiuoti į skautų stovyklą. Vienintelė problema buvo, kad Jonas neturėjo pinigų. Studentas pasikalbėjo su skiltininku ir leido jam važiuoti.

Nuvažiavo į stovyklą. Jonas kitaip jau įsivaizdavo. Jis manė, kad ten gali daryti viską, ką tik nori ir nėra tvarkos. Jis labai greitai sužinojo tvarką. Jonas buvo nubautas ketletą kartų. Nuo to laiko jis išmoko geresnio elgesio ir mandagumo.

Kai Jonas grįžo namo, jis visiems draugams pasakojo apie stovyklą. Jonas jautėsi kaip karalius ir jautėsi labai išdidžiai. Dabar jis mokė draugus tvarkingumo ir svaros. Tai buvo labai gražu, tačiau jis dar nebuvo visai atsikratęs dovanas. Mes puošiamės eglutę, perkame dovanas, gauname dovanas ir papuošiam namus. Kalėdos man labiausiai patinka ne dėl dovanų, bet dėl to, kad gauname pasidžiaugti kartu su visa šeima. Būna smagu, kai visi suvažiuoja, kalbamės, valgome kartu vakariėnė.

Aš vis laukiu pamatyti pirmąjį sniegą lauke. Viskas tada labai gražiai atrodo. Aš turiu naują pusbrolių. Čia bus jo pirmosios Kalėdos. Jis gaus daug dovanų, nes jis daug dalykų dar neturi.

Onutė Utz, IV sk. Kr. Donelaičio lit. m-la.

MANO NORAS

Juozukas: - Mama, aš noriu „wish bone“.
Mama: - Gausi tada, kai suvalgysi tą maistą, kurį tau daviau.

Juozukas: - Bet aš pirmiau noriu palinkėti sau, kad nereikėtų dabartinio maisto valgyti.

sava, asla, sala, mala, visa, visas. Alma, masalas, valia, smala, savi, vila ir tt.

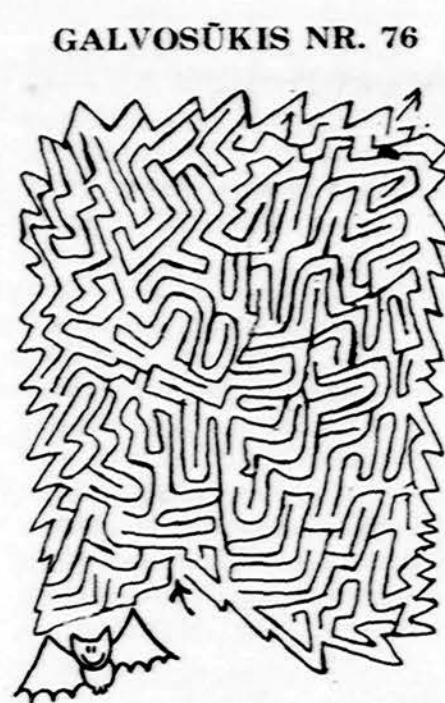
GALVOSŪKIO NR. 59 ATSAKYMAS

Pelė šmurskt į urvą.

GALVOSŪKIO NR. 60 ATSAKYMAS

Kon - Tiki

GALVOSŪKIS NR. 76

(Žiūrėkite piešinį). Paukštis turi perskirti šiuos vingiuotus kelius. Nubrėžkite paukščio skridimo liniją. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 77

Jeį ant stalo padėsite ilgesnį popieriaus gabalą ir ant to popieriaus butelį, pripilta vandens, traukiant palengva popierių, judės kartu ir butelis. Bet prie stalo krašto patraukę staiga popierių, jį ištrauksite, o butelis su vandeniu liks stovėti. Paaškindite, kodėl lėta traukiami popierių traukite ir butelį kartu, o staiga patraukę popierių, butelio neutraukėte žemyn. Už pilną paaškinimą 10 taškų, už dalinį - 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 78

Sraigė priėjo prie elektros stulpo ir pradėjo lipti aukštyn. Per dieną užlipa tris pėdas aukštyn, o naktį nuslenka dvi pėdas žemyn. Kiek dienų sraigė reikės lipti, kol pasiekis 40 pėdų aukščio stulpo viršūnę. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 79

(Žiūrėkite brėžinį). Sujungę taškus sužinosite, kas yra nupiešta. Parašykite piešinio pavadinimą ir nuspalkvokite. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 80

Prie sporto aikštės buvo lenta, kurioje įrašyti šie žodžiai: 1) West ring 1, 2) boot fall, 3) char yer, 4) land bahl, 5) do reo, 6) sash uq, 7) mast gyn sic. Paaškindite, ką tai reiškia? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 80

Prie sporto aikštės buvo lenta, kurioje įrašyti šie žodžiai: 1) West ring 1, 2) boot fall, 3) char yer, 4) land bahl, 5) do reo, 6) sash uq, 7) mast gyn sic. Paaškindite, ką tai reiškia? (5 taškai)